

Kadernota 2025 raadsbevoegdheid v5 04-07-24

INHOUD

Inleiding	3
Financieel overzicht.....	5
Programma 1. Een sociale en vitale gemeente.....	11
1A. Inwoners en bestuur	11
1B. Samenleven.....	13
1C. Een veilige gemeente.....	21
Wat gaat het kosten	23
Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente	32
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	32
2B. Economische vitaliteit.....	34
2C. Een bereikbare gemeente	35
Wat gaat het kosten	38
Programma 3. Een leefbare gemeente	42
3A. Wonen en leefomgeving.....	42
3B. Duurzaamheid en milieu.....	45
3C. Beheer en onderhoud.....	48
Wat gaat het kosten	50
Programma 4. Een financieel gezonde gemeente	54
Wat gaat het kosten	56
BIJLAGE 1: Overzicht mutaties investeringskredieten	60
BIJLAGE 2: Stand reserves en voorzieningen na kadernota	63
Financiële uitgangspunten kadernota	64

INLEIDING

Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2025 van de gemeente Bergen. In het document is te lezen welke nieuwe ambities we als gemeenteraad en college van Burgemeester en Wethouders vanaf 2025 willen waarmaken. Ook geven we in dit document aan welke relevante koerswijzigingen met impact op de gemeentebegroting in 2024 plaatsvinden. Zoals u ook in deze kadernota zien zal, is het gemeentebestuur in deze periode doende een ambitieuze politieke investeringsagenda tot uitvoering te brengen.

Inmiddels is het steeds duidelijker geworden dat de geplande rijksombuigingen met impact op het gemeentefonds ook de gemeente Bergen vanaf 2026 dwingen tot herprioritering van haar bestedingen. Vooruitlopend op die nieuwe financiële werkelijkheid koersen we daarom voor het jaar 2025 op continuïteit, slim investeren waar nodig en een pas op de plaats waar dat kan. Ombuigingsvoorstellen moeten worden meegenomen in de kadernota van 2026.

Die uitgangspunten voor de financiële bestedingen laten onverlet dat de beleidsagenda voor het jaar 2025 van deze raad en dit college nog steeds ambitieus is. Het doorwerken aan herstel van vertrouwen in het gemeentebestuur is nog steeds de hoofddoelstelling. Het gemeentebestuur zal daarom zorgvuldig enerzijds nieuwe initiatieven nemen en anderzijds waar nodig staand beleid verder versterken om de dorpen in onze gemeente nog leefbaarder, veiliger, duurzamer, gezonder, aantrekkelijker en welvarender te maken en houden.

En die inzet varieert van investeren in onder andere de klimaatbestendigheid van onze gemeente, het verbeteren van het

vestigingsklimaat voor mkb-bedrijven, het verbeteren van het dienstenaanbod in het sociaal domein, het bouwen van meer betaalbare koop- en sociale huurwoningen, het behoud van de natuur tot het schragen van het cultuuraanbod, het tegengaan van ondermijnende activiteiten in onze gemeente en het vergroten van de veiligheid en weerbaarheid van onze organisatie.

Ook krijgen grotere projecten zoals het versterken van het fietsnetwerk in onze gemeente, de realisatie van het nieuwe sportcomplex voor VV Egmond, een gedragen toekomst voor het Dorpsplein en de Harmonielocatie in Bergen Centrum, centrumvisie Schoorl, de bouw van een nieuwe sporthal op het Watertorenterrein in Egmond aan Zee verder hun beslag. In overleg met de Provincie zullen we verder samenwerken aan het invullen van de vrijgekomen voetballocatie Adelbert en het afhechten van de wijk Groetincke in Groet. Het hele pallet van nieuwe initiatieven en beleidswijzigingen voor 2025 is vervat in dit document.

Kadernota 2025

De nu voorliggende kadernota 2025 is, conform de geharmoniseerde BUCH P&C-cyclus, een combinatie van de tussentijdse rapportage 2024 en de Kadernota 2025 waarin ook de structurele effecten vanuit de jaarrekening zijn meegenomen. Dit om zo efficiënt mogelijk een actuele stand van zaken van de financiën aan uw raad te kunnen presenteren. Er is toegezegd om een duidelijker onderscheid te maken tussen de financiële mutaties uit de 1^e tussenrapportage en de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025. Daarom wordt per programmaonderdeel nu eerst de mutaties met betrekking tot de kadernota (blauw gearceerd) getoond en daarna die vanuit de

financiële rapportage. Nieuw beleid wordt in letter opmaak **vet** getoond.

Het nieuwe begrotingsjaar 2025 is tot op heden structureel sluitend, waardoor er vanuit de provincie geen reden is voor eventueel preventief toezicht voor 2025.

Financiële ontwikkelingen / onzekerheden

Vanuit de voorjaarsnota 2024 zijn een aantal zaken bekend geworden met betrekking tot de gemeentelijke financiën voor 2025 en verder;

- De oploep van de opschalingskorting van € 675 miljoen met ingang van 2026 wordt structureel geschrapt.
- Onderzocht wordt hoe te komen tot een rechtvaardige risicoverdeling Wmo door heldere afspraken over objectieve indexering en aparte fondsvorming.
- Extra indexering Wmo zorgkosten: € 75 miljoen in 2026 oplopend tot 300 miljoen in 2029.
- De korting vanaf 2025 op de jeugdzorg vanuit het Rijk vervalt.
- Een opschoonactie voor specifieke uitkeringen.

Het kabinet vraagt hiervoor helaas wel een prijs. In 2025 wordt het gemeentefonds eenmalig € 675 miljoen lager vastgesteld.

Het financiële probleem van gemeenten is hiermee niet opgelost, maar er worden stappen gezet. Op basis van deze resultaten vervolgt de VNG de inzet namens de gemeenten om te komen tot een goede balans tussen taken en middelen. Bij de uitwerking van de meicirculaire 2025 wordt duidelijk wat het effect van bovenstaande voor onze gemeente is.

Herijking gemeentefonds

Volgens de huidige planning wordt begin 2025 bekend hoe men verder wil gaan met de herijking van het gemeentefonds vanaf 2026. Van de € 96 nadeel per inwoner voor Bergen is in 2025 € 37,50 doorgevoerd. Voor 2026 en 2028 is in de begroting Bergen

vooralsnog rekening gehouden met het doorvoeren van € 15 per jaar.

Op het moment van schrijven van de kadernota is duidelijk dat er nog ontwikkelingen aankomen met effect op de gemeentelijke financiën die op dit moment nog niet kunnen worden gekwantificeerd.

Integraal huisvestingsplan scholen

Gezien de huidige ontwikkelingen in de bouwsector is niet zeker dat de nu opgenomen investeringsbudgetten voor alle onderdelen voldoende zal zijn.

Parkeergarage Schoorl

In de omgevingsvisie van Schoorl wordt gesproken over een mogelijke parkeergarage. Hier wordt op dit moment nader onderzoek naar gedaan.

Voetbalfusie Egmond

Ongeveer tegelijk met de kadernota wordt een separaat voorstel met betrekking tot het de (her)inrichting van het voetbalcomplex van VV Egmond en de opstallen waarin ook de financiën worden geactualiseerd.

Sporthal Watertorenterrein

De verwachting is dat in Q3 2024 de aanbesteding kan worden gedaan en in Q4 2024 kan worden afgerond. Dan kunnen ook de financiën geactualiseerd worden.

FINANCIEEL OVERZICHT

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	
Stand begrotingssaldo na raad 25 april 2024	2.268 V	5.588 V	978 N	1.931 N	2.849 N	
Beleid rijden strand	0	7 N	7 N	7 N	7 N	B&W 21-05-24
Plustaak Bestuursopdracht borging continuïteit de Blinkerd (Schoorl)	50 N	0	0	0	0	B&W 21-05-24
KN 2025 collegedeel	356 N	156 N	158 N	141 N	165 N	B&W 28-05-24
Nota actualisatie grondexploitaties (NAG) 2024	12 V	75 N	51 N	70 N	0	Raad 30-05-24
Stand begrotingssaldo na raad 30 mei 2024	1.875 V	5.350 V	1.194 N	2.149 N	3.022 N	
Locatie-onderzoek herhuisvesting consultatiebureau in Bergen	25 N	0	0	0	0	B&W 11-06-24
Onderhoud lagune	25 N	0	0	0	0	B&W 11-06-24
De Kiem (EadH) tijdelijke huisvesting	30 N	195 N	84 N	0	0	Raad 20-06-24
Voetbalfusie VV Egmond	0	0	70 V	42 N	42 N	Raad 20-06-24
Marktverkenning parkeergarage Schoorl	40 N	0	0	0	0	Raad 20-06-24
Stand begrotingssaldo na raad 20 juni 2024	1.755 V	5.155 V	1.208 N	2.191 N	3.063 N	
KN 2025 raad	37 V	4.279 N	1.949 N	1.711 N	1.502 N	Raad 04-07-24
Jaarrekening 2023 resultaatbestemming deels t.l.v. saldo 2024	1.000 N	0	0	0	0	Raad 04-07-24
Meicirculaire 2024	1.056 V	905 N	609 V	511 V	571 V	Raad 04-07-24
Stand begrotingssaldo na raad 4 juli 2024	1.849 V	29 N	2.548 N	3.391 N	3.994 N	

Overzicht alle financiële mutaties

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden **vet** getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

1 = 1.000				korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
kn	aut	1a	.1	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO	0		1	N	1	N	0	V	1	V	S
fr	nb	1a	.2	Griffie, inhuur advies	103	N	0		0		0		0		I
kn	nb	1b	.1	Zaffier uitvoeringskosten Formulierenpunt en budgetwinkel	0		18	N	0		0		0		I
kn	nb	1b	.2	Zaffier herijking minimabeleid	0		50	N	48	N	0		0		I
kn	aut	1b	.3	Zaffier uitvoeringskosten schuldhulpverlening	0		68	N	92	N	98	N	103	N	S
kn	aut	1b	.4	Bijdrage GGD-begroting 2025	0		68	N	79	N	91	N	105	N	S
kn	aut	1b	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	197	V	154	V	130	V	76	V	95	V	S
kn	aut	1b	.6	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO	0		73	N	75	N	7	N	1	V	S
kn	aut	1b	.7	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO	0		0	V	0	V	0	V	0	V	S
fr	nb	1b	.8	Plustaak bestuursopdracht "Aanpak huisvesting en begeleiding statushouders en opvang asielzoekers"	405	N	814	N	0		0		0		I
fr	aut	1b	.9	Kosten valpreventie ouderen	66	N	66	N	68	N	0		0		I
fr	aut	1b	.10	Doorgeschoven activiteiten Nationaal Programma Onderwijs € 112.646	0		0		0		0		0		I
fr	aut	1b	.11	Jeugd zorg in natura	856	N	1.199	N	1.247	N	1.256	N	1.256	N	S
fr	aut	1b	.12	Wmo-begeleiding	45	N	187	N	187	N	187	N	187	N	S
fr	aut	1b	.13	Huishoudelijke ondersteuning	32	V	232	N	232	N	232	N	232	N	S
fr	aut	1b	.14	Wmo Hulpmiddelen	167	V	114	V	114	V	114	V	114	V	S
fr	aut	1b	.15	Leerlingenvervoer	58	N	73	N	73	N	73	N	73	N	S
fr	aut	1b	.16	Zaffier bijdrage uitvoeringskosten	84	N	96	N	112	N	129	N	142	N	S
fr	aut	1b	.17	Zaffier BUIG - uitgaven	90	N	127	N	127	N	127	N	127	N	S
fr	aut	1b	.18	Zaffier bijzondere bijstand	25	N	46	V	46	V	46	V	46	V	S
fr	aut	1b	.19	Zaffier Check in	5	N	7	N	7	N	7	N	7	N	S
fr	aut	1b	.20	Zaffier Vlieg wiel	26	N	26	N	26	N	26	N	26	N	S
fr	aut	1b	.21	Zaffier Sociale werkvoorziening	15	N	18	N	18	N	18	N	9	V	S
fr	aut	1b	.22	Zaffier Participatiebudget re-integratie	65	N	130	N	130	N	130	N	130	N	S
fr	aut	1b	.23	Zaffier Nieuwe Wet Inburgering € 12.887 2024	0		0		0		0		0		I
fr	aut	1b	.24	Zaffier BUIG - inkomsten uit verhaal WWB	65	N	65	N	65	N	65	N	65	N	S
fr	aut	1b	.25	Zaffier BUIG - inkomsten uit verhaal bijstand zelfstandigen	25	N	25	N	25	N	25	N	25	N	S
fr	aut	1b	.26	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	6	V	3	N	11	N	20	N	30	N	S

1 =1.000				korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
fr	aut	1b	.27	Aframing energiebudget voor dit PO	40	V	40	V	40	V	40	V	40	V	S
fr	aut	1b	.28	Saldo verwachte inkomsten en uitgaven opvang Oekraïne 2024	610	V	0		0		0		0		I
fr	aut	1b	.29	Uitvoering motie vreemd BSG bouwkosten raad 25 april 2024	0		0		13	N	13	N	13	N	S
kn	aut	1c	.1	Bijdrage VR NHN begroting 2025	0		173	N	295	N	401	N	417	N	S
kn	aut	1c	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		4	V	7	V	12	V	57	V	S
kn	aut	1c	.3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO	0		0	N	0	N	0	N	0	N	S
kn	aut	1c	.4	Ondermijning maatwerkplannen	0		25	N	25	N	25	N	25	N	S
kn	aut	1c	.5	Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning	0		157	N	164	N	170	N	177	N	S
fr	aut	1c	.6	Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning 2024	98	N	0		0		0		0		S
fr	aut	1c	.7	Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning 2024 inhuur	36	N	0		0		0		0		I
fr	aut	1c	.8	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	0	N	0	N	1	N	1	N	1	N	S
fr	aut	1c	.9	Aframing energiebudget voor dit PO	15	V	15	V	15	V	15	V	15	V	S
kn	nb	2a	.1	Actualiseren strandbeleid	0		50	N	0		0		0		I
kn	nb	2a	.2	Stichting Kranenburgh verlenging tijdelijke subsidie	0		145	N	0		0		0		I
kn	aut	2a	.3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO	0		62	V	74	N	137	N	143	N	S
kn	aut	2a	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N	0		0		0		2	V	S
kn	aut	2a	.5	Ophogen/onderhoud vier strandslagen	0		100	N	0		0		0		I
fr	aut	2a	.6	Aframing energiebudget voor dit PO	12	V	12	V	12	V	12	V	12	V	S
fr	aut	2a	.7	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	48	N	58	N	68	N	79	N	87	N	S
kn	nb	2b	.1	Actualisatie horecabeleid gemeente Bergen	0		25	N	0		0		0		I
kn	nb	2b	.2	Maatwerk en fundament voor vitale, lokale sterke economische kernen	0		60	N	0		0		0		I
kn	nb	2b	.3	Evaluatie BIZ Egmond aan Zee	0		30	N	0		0		0		I
kn	aut	2b	.4	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO	0		0	V	0	V	0	V	0	V	S
kn	aut	2b	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0		0		0		0	V	S
fr	aut	2b	.6	Actualiseren budget BIZ Bergen Centrum € 76.000 2024	0		0		0		0		0		I
kn	aut	2c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	13	V	2	V	2	V	2	V	4	V	S
kn	aut	2c	.2	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO	0		0	N	0	N	0	V	0	V	S
fr	aut	2c	.3	Kosten Coöperatie Parkeerservice	71	N	73	N	75	N	78	N	80	N	S
fr	aut	2c	.4	Aframing energiebudget voor dit PO	23	V	23	V	23	V	23	V	23	V	S
kn	aut	3a	.1	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO	0		33	V	33	V	33	V	34	V	S
kn	aut	3a	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N	0	V	0	V	1	V	4	N	S
fr	aut	3a	.3	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	8	V	8	V	8	V	8	V	8	V	S

1 =1.000				korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
fr	aut	3a	.4	Project Schoorl-centrum	152	N	0		0		0		0		I
fr	aut	3a	.5	Voetbalfusie budget aankoop opstallen	600	V	600	N	0		0		0		I
fr	aut	3a	.6	Voetbalfusie budget sloop opstallen	50	V	50	V	100	N	0		0		I
fr	nb	3a	.7	Opheffen reserve RO projecten per 31-12-24											I
fr	nb	3a	.8	Amendement 7.1 Oplossen knelpunten waterproblematiek			60	N	40	N					I
kn	nb	3b	.4	Afvalstoffenheffing naar 100% kostendekkendheid	0		138	V	138	V	138	V	138	V	S
kn	aut	3b	.5	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO (afval en riool)	0		0		0		0		0		S
kn	aut	3b	.6	Bijdrage Omgevingsdienst begroting 2025	0		8	N	16	N	25	N	29	N	S
kn	aut	3b	.7	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO (riool en afval)	0		0		0		0		0		S
kn	aut	3b	.8	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO	0		0	V	0	V	0	V	0	V	S
fr	aut	3b	.9	Afvalstoffenheffing actualisatie	16	N	16	V	17	V	21	V	154	V	S
fr	nb	3b	.10	Maximum instellen reserve energietransitie € 750.000											S
kn	aut	3c	.1	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO	0		0	N	1	N	1	N	1	N	S
kn	aut	3c	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	254	V	9	V	5	N	1	N	82	N	S
fr	aut	3c	.3	Aframing energiebudget voor dit PO	125	V	125	V	125	V	125	V	125	V	S
fr	aut	3c	.4	Verkoop snippergroen	209	V	0		0		0		0		I
fr	aut	3c	.5	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	18	V	17	V	15	V	14	V	12	V	S
fr	aut	3c	.6	Aansluiting huishoudens op glasvezelnetwerk 2024 € 183.655	0		0		0		0		0		I
fr	aut	3c	.7	Heereweg 56 voormalig Rabobank	47	N	49	N	51	N	53	N	54	N	S
kn	nb	4	.1	Inzet stelpost extra accres uit meicirculaire 2022	0		0		1.000	V	1.200	V	1.200	V	S
kn	nb	4	.2	Inzet jaarlijkse stelpost indexatie 2025	0		615	V	615	V	615	V	615	V	S
kn	nb	4	.3	Aanpassing parkeertarief	0		105	V	105	V	105	V	105	V	S
kn	nb	4	.4	Aanpassing tarief toeristenbelasting	0		81	V	81	V	81	V	81	V	S
kn	nb	4	.5	Forensenbelasting opbrengsten	0		35	V	36	V	37	V	4	N	S
kn	nb	4	.6	Woningen OZB-opbrengsten	0		171	V	174	V	178	V	182	V	S
kn	nb	4	.7	Niet-woningen OZB-opbrengsten	0		70	V	72	V	73	V	75	V	S
kn	nb	4	.8	Verhoging jaarlijkse structurele stelpost indexatie	0		0		7	N	21	N	42	N	S
kn	aut	4	.9	BUCH Begroting 2025	0		1.070	N	1.036	N	1.001	N	769	N	S
kn	aut	4	.10	Bijdrage RHCA begroting 2025	0		0	N	1	N	2	N	3	N	S
kn	aut	4	.11	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO	0		47	N	51	N	65	N	70	N	S
kn	aut	4	.12	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	132	N	61	N	37	N	32	N	46	N	S
fr	aut	4	.13	Verwerking Kaderbrief BUCH raad	288	N	371	N	385	N	398	N	414	N	S
fr	aut	4	.14	Correctie BUCH bijdrage	49	N	51	N	53	N	55	N	57	N	S

1 =1.000				korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
fr	aut	4	.15	Aframen stelpost daling inkomsten door parkeergarage Harmonielocatie	87	V	87	V	87	V	87	V	87	V	S
fr	aut	4	.16	Rente schatkistbankieren	400	V	0		0		0		0		I
fr	aut	4	.17	Aframing energiebudget voor dit PO	20	V	20	V	20	V	20	V	20	V	S
fr	aut	4	.18	Parkeervergunningen	200	N	204	N	208	N	213	N	217	N	S
fr	aut	4	.19	Parkeernaheffingen	90	V	90	V	90	V	90	V	90	V	S
fr	aut	4	.20	Actualisatie areaal toeristenbelasting	191	V	196	V	200	V	205	V	209	V	S
fr	aut	4	.21	Actualisatie areaal parkeeruren	173	V	177	V	181	V	186	V	195	V	S
fr	aut	4	.22	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	3	N	4	N	4	N	5	N	6	N	S
fr	nb	4	.23	Bestuurlijk strategische herpositionering	75	N	25	N	0		0		0		I
fr	aut	4	.24	Advieskosten college	150	N	0		0		0		0		I
Totaal					37	V	4.279	N	1.949	N	1.711	N	1.502	N	

Programma 1

Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Dienstverlening, communicatie en participatie

Wat willen we bereiken?

De gemeente zijn we met z'n allen. Vanuit dit vertrekpunt bouwen we de komende jaren gezamenlijk aan een sterk fundament van vertrouwen. De gemeente wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. De kwaliteit van het contact met de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner staat centraal in alle dienstverlening van de gemeente en is passend bij de rol die de gemeente in het contact vervult. Waarbij bestuur en ambtelijke organisatie zich bewust zijn van de rol die ze op dat moment vervullen en die rol voor de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner ook duidelijk is. Onze dienstverlening is erop gericht om de klant zo adequaat mogelijk van dienst te zijn. Wanneer er bij initiatieven hulp en ondersteuning wordt gevraagd aan de gemeente, ligt de regie bij de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner. De gemeente sluit aan en ondersteunt alleen daar waar nodig.

Dienstverlening, communicatie en participatie gaan hand in hand. We kiezen voor een toekomst in de kwaliteit van contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken;
- we gaan voor inclusiviteit, iedereen kan meedoen;

- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel; zowel online als via de klassieke media die ons ter beschikking staan;

- informatie is openbaar en transparant;

- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en initiatieven van buiten en binnen.

We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, begrepen en positief verrast voelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We brengen meer samenhang in dienstverlening, communicatie en participatie. We behouden wat goed is, maar herijken ook op onderdelen passend bij de gemeente. We voeren onze wettelijke taken kwalitatief goed uit. Digitaal waar kan en nabij/persoonlijk waar dat beter is.

Medewerkers in contact met inwoners en ondernemers zijn zich bewust van hun rol en laten dit zien in houding en gedrag. We zetten in op de kwaliteit van het contact (houding, gedrag en bejegening).

Communicatie gebeurt in samenhang en gericht. Onze communicatie is toegankelijk en inclusief. We brengen de randvoorwaarden hiervoor op orde. Er worden flinke stappen gezet in het gemeentelijk communicatiebeleid en de verdere doorontwikkelingen. We besteden de gemeentelijke website opnieuw aan naar aanleiding van de evaluatie in 2024. Mogelijk dat hierbij een keuze wordt gemaakt voor een ander type dienstverlening via de website, namelijk van dienstverlening gericht

naar meer actief informatief. De website draagt bij aan het verder digitaal toegankelijk maken van de dienstverlening en het contact met de inwoners.

Door het toepassen van participatie binnen alle beleidsvelden zorgen we ervoor dat we naar onze inwoners en ondernemers luisteren en worden onze inwoners bij alle beleidsvelden betrokken. We gaan verder met de verankering van participatie binnen de organisatie. We ontwikkelen hiervoor nieuwe handvatten. Het participatieloket en de participatiekalender zijn ondersteunend aan interne en externe initiatieven. Dit gaat ook samen met een doordachte communicatieaanpak om het contact met inwoners, organisaties en ondernemers goed te organiseren.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Met de klanttevredenheidsonderzoeken streven we naar waardering van een 7,5 voor het contact met het klantcontactcentrum (KCC) en een score van een 8 voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan tevens aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen twee werkdagen de klant terug te bellen.

De prioriteiten voor communicatie worden vastgesteld, zodat we communiceren met maatschappelijke impact. De website is opnieuw aanbesteed.

We halen veel informatie op tijdens participatiebijeenkomsten. De opbrengsten van deze bijeenkomsten komen herkenbaar terug in verdere advisering richting bestuur en bij de verdere uitwerking op inhoud.

1B. SAMENLEVEN

Inleiding

Bergen kent een rijk maatschappelijk leven, waar plaats is voor iedereen. Ook zijn er inwoners die meer aandacht vragen. Zij moeten kunnen terugvallen op een stevig sociaal netwerk, daarom faciliteren we als gemeente een goede sociale basis. Binnen het sociaal domein zijn er verschillende organisaties, diensten en voorzieningen om ondersteuning en zorg te bieden, de leefbaarheid van onze inwoners te vergroten en om participatie in de maatschappij te bevorderen.

We blijven ook in 2025 inzetten op preventie met als doel het terugdringen van gezondheidsachterstanden onder inwoners in Bergen. Op basis van het 'Integraal Beleidskader sociaal domein 2023 t/m 2026 'Iedereen doet mee!' en het 'Gebiedsplan Sociale Basis' staat Bergen voor verschillende opgaven. In het realiseren van deze opgaven wordt de gemeente ondersteund door de landelijke akkoorden 'Integraal Zorg Akkoord' (IZA), 'Gezond en Actief Leven Akkoord' (GALA) en de hervormingsagenda jeugd. In deze akkoorden trekken de zorgsector, de politiek en de samenleving samen op. Het doel van deze akkoorden is om de zorg in de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden.

De gemeente Bergen investeert binnen het sociaal domein op de volgende drie opgaven:

1. Gezond kansrijk opgroeien
2. Gezonde leefstijl & leefomgeving
3. Gezond & Vitaal ouder worden

De ingezette samenwerking met de maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners zetten we voort en organiseren we langs de drie opgaven.

Aanpak bewegen en sport

Wat willen we bereiken?

Een generatie met weerbare, gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven en werken vanuit een sterke sociale basis en kunnen wonen in een gezonde leefomgeving.

-Het fundament op orde: voorwaarden verbeteren om te kunnen sporten en bewegen en daar vooral veel plezier aan beleven;

-Een groter bereik: ervoor zorgen dat meer inwoners bewegen, het vergroten van het aantal (potentiële) sporters, en een toename van het aantal actieve vrijwilligers bij onder andere (sport) verenigingen.

-Meet zichtbare betekenis: het meten van de bijdrage van bewegen en sport aan de maatschappelijke doelen waarbij de focus ligt op de waarde van sport om energie, plezier, inspiratie en zingeving te geven in het dagelijks leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van een brede integrale aanpak bewegen en sport. De aanpak kenmerkt zich door een lange termijn visie met kortetermijndoelen waar gezamenlijk uitvoering aan wordt gegeven. Onderdeel van de aanpak is een uitgewerkt participatietraject.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een zichtbare en aantrekkelijke beweeg- en sportinfrastructuur passend bij de behoefte van de inwoners in onze kernen, die alle inwoners uitnodigt om gevarieerd in beweging te komen.

Investeren in lokale verbindingen

Wat willen we bereiken?

De gemeenschapszin in de dorpen behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beschikbaar stellen van een subsidiefaciliteit per kern gericht op activiteiten die sociale verbinding bevorderen. We gaan een

regeling opstellen om dit budget binnen de doelen en de kaders van het integraal beleidskader en het Gezond en Actief Leven Akkoord in te kunnen zetten. Daarbij willen we ook ondernemers betrekken en op sociale doelen activeren.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Er hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden waar het innovatiebudget voor is gebruikt. Lokale activiteiten en evenementen dragen bij aan de sociale verbinding en passen bij de behoefte aan nieuwe activiteiten en evenementen. Ook ondernemers hebben succesvol een beroep op die voorziening kunnen doen.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken?

De woonzorgvisie legt de basis voor verdere prestatieafspraken of uitvoeringsprogramma's waarin duidelijk wordt vastgelegd welke plannen op welk moment worden uitgevoerd om te voorzien in huisvesting, zorg en welzijn voor ouderen en andere kwetsbare doelgroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van de in 2024 vastgestelde factsheet met daarin onder andere een prioriteitenlijst van behoeften en knelpunten per doelgroep, worden in 2025 bestuurlijke keuzes gemaakt om meer woningen beschikbaar te stellen voor kwetsbare groepen binnen de mogelijkheden van de woonvoorraad. Op basis van de bestuurlijke keuzes wordt de woonzorgvisie verder uitgewerkt.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een toename van het aantal plekken waar kwetsbare groepen, waaronder ouderen, kunnen wonen met de zorg en begeleiding die nodig is.

Aansluiting jeugd en onderwijs

Wat willen we bereiken?

Dat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Dit willen we doen door de verschuiving te maken richting sociale basis. Dit betekent dat we meer investeren in preventieve inzet. Het doel is dat we specialistische jeugdhulp terugdringen.

In het kader van passend onderwijs, is het doel dat elk kind een passende plek krijgt/heeft, zo nabij mogelijk. Deze inclusieopgave kan (financiële) gevolgen hebben voor de onderwijshuisvesting.

Hoe gaan we dat doen?

Het faciliteren van collectieve jeugd- en ondersteunende voorzieningen in afstemming en samenwerking met reeds aanwezige voorzieningen. In het kader van preventieve aansluiting jeugdhulp in het onderwijs loopt er inmiddels in het voortgezet onderwijs (VO) een programma onder de noemer SOOS (Sterke ondersteuning op school). In het primair onderwijs is er een aanzet voor een programma dat in 2025 geïmplementeerd gaat worden.

Hoe zien we of we dit bereiken?

Korte termijn: meer preventieve inzet

Lange termijn: minder specialistische jeugdhulp

Onderwijsachterstandenbeleid

Als gemeente is het belangrijk om goed samen te werken met zowel bestuurders als directeuren in het onderwijs. Zo kunnen er afspraken gemaakt worden op het gebied van gezonde voeding en sport. Verder kan de school vroegtijdig problemen signaleren.

Wat willen we bereiken?

Op bestuurlijk niveau overleg. Lokale Educatieve Agenda (LEA) overleg, met partners in de kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs over het bevorderen van gelijke

ontwikkelkansen voor alle kinderen en het zoveel mogelijk zonder taalachterstanden instromen op school.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vormgeven bestuurlijk LEA-overleg en ontwikkelen LEA-agenda
- Meer inzicht in aanbod en bereik voorschoolse educatie (VE) met Peutermonitor
- Peutermonitor evalueren en continueren na 2025
- Resultaatafspraken maken voor vroegschoolse educatie (groep 1 en 2) (met besturen primair onderwijs)

Hoe zien we of we dat bereiken?

Meer kinderen met een betere start in groep 3 van de basisschool. Blijvend voldoende aanbod van VE-locaties.

Een hoger bereik van peuters met een VE-indicatie (peuters met een indicatie vanuit de JGZ/GGD die ook daadwerkelijk voorschoolse educatie krijgen).

Gezond en kansrijk opgroeien

Wat willen we bereiken?

De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor het gezond opgroeien en een zelfstandig bestaan op latere leeftijd. De behoefte van (aanstaande) gezinnen staat hierbij centraal.

Wat gaan we daarvoor doen?

We organiseren de coalitie van samenwerkende organisaties in de eerste levensfase, zoals o.a. verloskundigen, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg zodanig dat in deze behoefte wordt voorzien.

We streven ernaar om een volwaardige locatie voor een consultatiebureau te realiseren binnen de gemeente.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Er zijn concrete samenwerkingsafspraken die resulteren in een zichtbaar en laagdrempelig gezamenlijk ondersteuningsaanbod voor (aanstaande)gezinnen.

Er is een besluit genomen over de locatie van het consultatiebureau.

Schuldhelpverlening (Zaffier)

Voor hulp bij schulden kunnen inwoners en ondernemers zich melden bij de gemeente. Ze kunnen daar terecht voor bemiddeling of sanering. Deze ondersteuning wordt door Zaffier geleverd.

Wat willen we bereiken?

Schuldhelp aan ondernemers:

We zien een steeds grotere groep ondernemers die gebruikmaken van schuldhelpverlening. Bij invoering van de wettelijke taak in 2021 om ook ondernemers met schulden te ondersteunen ging het nog om een beperkte groep. Dit vraagt om een meer structurele inzet om ondernemers goed te kunnen ondersteunen.

Schuldhelp aan inwoners:

Voor inwoners zetten we in 2025 nog steviger op preventie in om te voorkomen dat inwoners in de schulphulpverlening terechtkomen. Vanuit het rijk zijn er extra middelen beschikbaar gekomen voor de aanpak geldzorgen, armoede en schulden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zien dat de ondersteuning aan ondernemers in Bergen op het gebied van schulden de komende jaren structureel nodig is. Om dit komende jaren te kunnen doen heeft Zaffier extra formatie nodig.

De Budgetwinkel en het Formulierenpunt worden door Zaffier ingezet in het kader van preventie.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De ondernemers die schuldhulpverlening nodig hebben, krijgen deze.

De inzet van preventieve instrumenten bij inwoners wordt gemonitord vanuit Zaffier en maakt onderdeel uit van de begrotingscyclus van Zaffier.

Nieuwkomers

Onder nieuwkomers verstaan we:

- Statushouders: volwassenen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's);
- Asielzoekers: volwassenen en amv's;
- Oekraïense vluchtelingen.

Wat willen we bereiken?

Vanuit een wettelijke taakstelling zorgen we dat statushouders de weg vinden naar voorzieningen, het onderwijs, werk en gezondheidszorg. De opgave is dat elk kind binnen drie maanden een plek in het (taal)onderwijs krijgt, dat de gemeente voldoet aan haar wettelijke plicht en dat voor deze kinderen een zorgstructuur is ingericht. Deze opgave geldt op onderwijs ook voor minderjarigen die asiel aanvragen en tijdelijk opgevangen worden in een gemeente en voor Oekraïense minderjarige vluchtelingen.

Onderwijs

De opgave op onderwijs is het waarborgen van voldoende capaciteit in de Internationale taalklassen (ITK) in zowel het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de eerste opvang wordt een statushouder het eerste jaar begeleid naar inburgering, zelfredzaamheid en toeleiding naar werk. Daar waar zorg en ondersteuning nodig is, is er inzet van het sociaal team. Kinderen krijgen onderwijs en jongeren 18+ worden, daar waar nodig, begeleid naar zelfstandigheid, onderwijs of werk.

Onderwijs

Door een verhoging van de totale instroom van statushouders, asielzoekers en Oekraïners en door personele tekorten in het onderwijs behoeft dit de nodige aandacht. Door de fluctuaties in aantallen leerlingen, is een garantstelling van de gemeente noodzakelijk. Omdat de gemeente geen eigen onderwijsvoorziening heeft, maken onze leerlingen gebruik van de taalvoorzieningen in Noord-Kennemerland of Midden-Kennemerland. Met de schoolbesturen en andere betrokken partijen wordt een dekkend aanbod afgesproken. Daarnaast wordt gemonitord op aanbod en capaciteit. De gemeente wil zich inzetten voor eventuele fluctuaties in aantallen en indien nodig een aanbod kunnen doen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Deze wettelijke taak wordt belegd met een opdracht aan de werkorganisatie. Hiervoor is er in 2024 een bestuursopdracht voorgelegd waarin deze taken zijn geborgd voor 2024-2025. Daarmee wordt structureel ingezet op statushouders en voor minderjarigen specifiek op onderwijs. Hiermee voorkomen we dat mensen niet goed participeren in de samenleving, mogelijk minder zelfredzaam blijven en daarmee later meer zorg en ondersteuning nodig hebben.

Asielopvang

De Spreidingswet is vanaf 1 februari 2024 van kracht. Hiermee worden gemeenten binnen de regio's verplicht gezamenlijke opvang voor asielzoekers te realiseren. Vanuit de rijksoverheid wordt dit gefinancierd. Voor minderjarigen asielzoekers is (taal)onderwijs verplicht.

Voor het opvangen van asielzoekers zal een aparte bestuursopdracht worden vormgegeven met bestuurlijke keuzes en regionale afspraken.

Breed armoedebeleid

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen wil dat al haar inwoners mee kunnen doen in de samenleving.

In de steeds sneller veranderende complexe maatschappij lukt dit niet iedereen op eigen kracht. Armoede- en/of schuldenproblematiek beperkt de mogelijkheden om deel te nemen aan sociale activiteiten en kan ervoor zorgen dat een inwoner steeds meer aan de zijlijn komt te staan.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 is er een nieuw beleidskader integrale aanpak armoede vastgesteld door de raad. Hieruit volgt mogelijk nog aanvullende basisbehoefte die we in 2025 verder uit moeten werken.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De doelstellingen en richting van het beleidskader integrale aanpak armoede moeten nog vastgesteld worden.

Borgen financiële ondersteuning cultuur

Wat willen we bereiken?

We willen de huidige kwaliteit en culturele infrastructuur waarborgen en waar mogelijk professionaliseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Voor Kranenburgh prolongeren we de tijdelijke subsidie voor de fondsenwerver en collectiebeheerder voor het opschonen van de collectie voor een jaar (2025). Waarna er wordt geëvalueerd.
- Holland Music Sessions (IHMS) krijgt extra financiële ondersteuning, mits er een positieve evaluatie is geweest over 2024.
- Waar mogelijk zetten we kwalitatieve kunstzinnige initiatieven, die jaarlijks incidenteel worden aangevraagd bij de subsidieregeling 'Kunst in de kern', om in een jaarlijkse subsidie. De aanvrager heeft een bewezen goede staat van dienst.

Hierdoor zien we dat de organisaties meer vertrouwen krijgen dat en de tijd die nodig was om subsidie aan te vragen, gebruikt kan worden voor de kwaliteit van het project zelf. Dit jaar is dat Festival Karavaan. De projecten worden geëvalueerd.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Het culturele veld is en blijft actief met culturele initiatieven in onze gemeente.

Versterken van mantelzorgers

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de ondersteuning van en waardering van mantelzorgers. Mantelzorgers voelen zich gezien, gesteund en gewaardeerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het ondersteuningsaanbod toegankelijker maken om zo meer mantelzorgers te bereiken en extra inzetten op jonge mantelzorgers.
- Onderzoeken of de inwoners zich met de huidige mantelzorgcompliment voldoende gewaardeerd voelen.
- Mantelzorgwaardering herijken.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Meer mantelzorgers maken gebruik van het aanbod. Er zijn meer jonge mantelzorgers in beeld en behoud van het huidige netwerk. Het ondersteuningsaanbod van de sociale basis versterkt het netwerk van de mantelzorgers.

Verstevigen sociale basis

Wat willen we bereiken?

Een stevige sociale basis en opgroeien in een kansrijke omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Activiteiten ondersteunen die effectief zijn gebleken zoals Buurtgezinnen, Individuele jongere coaching en opvoedondersteuning (Homestart).

Hoe zien we of we dat bereiken?

Doordat je in een vroeg stadium intervineert wordt escalatie van problemen voorkomen. Daar dragen deze activiteiten aan bij.

Cultuureducatie met Kwaliteit-4

Wat willen we bereiken?

Verduurzamen van cultuureducatie in het curriculum van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Dit draagt bij aan talentontwikkeling en vermindering van kansenongelijkheid in het onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

Artiance voert hiervoor een programma uit samen met de scholen. Het betreft voortzetting van CMK-3, dat dit jaar afloopt. CMK-4 loopt van 2025-2029. Het Rijk financiert de helft van de kosten. De gemeente co-financiert. We werken hiervoor samen met de gemeente Alkmaar, die de aanvraag indient bij het Rijk.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Opname van cultuureducatie in de curricula van de scholen basisonderwijs en versterking CKV-onderwijs in het voortgezet onderwijs.

Inventarisatie en spreiding maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

Op basis van het integraal beleidskader en de strategische koers (versterken sociale basis) willen we een goede spreiding van activiteiten in onze dorpen bewerkstelligen en een efficiënt gebruik van het maatschappelijk vastgoed organiseren. Ook willen we meer verbinding tussen maatschappelijke partners tot stand brengen via multifunctioneel gebruik van zowel gemeentelijk vastgoed en vastgoed in beheer van partners en/of andere partijen. Denk hierbij aan zorgaanbieders met vastgoed, scholen en sportverenigingen met een eigen kantine.

Hoe gaan we dat doen?

Er vindt een analyse plaats van de huidige situatie en de gewenste situatie aan de hand van het gebiedsplan en de opgaven vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierbij wordt samen met de Adviesraad Sociaal Domein gekeken naar de activiteiten die belangrijk zijn binnen het sociaal domein en de daarbij behorende ruimtelijke infrastructuur. Acute knelpunten worden opgepakt. Het project is een integraal project dat in samenwerking met domein Ruimtelijke Ordening en Beheer Openbare Ruimte uitgevoerd wordt.

Voor het project wordt eerst een bestuursopdracht opgesteld.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Op basis van de strategische koers, het integraal beleidskader en de gebiedsplannen is een analyse opgesteld van de huidige situatie en de gewenste situatie. Met de analyse worden ook adviezen en aanbevelingen gedaan over multifunctioneel gebruik van vastgoed, spreiding over de gemeente en binnen de BUCH-gemeenten en over welke rol de gemeente neemt in de gewenste situatie, faciliterend of eigenaar en/of exploitant en hoe dit geborgd wordt binnen de organisatie.

Rijksontwikkelingen

Voor 2025 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave in Bergen. De volgende rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

Hervormingsagenda Jeugd

De maatregelen uit de Hervormingsagenda moeten op rijksniveau leiden tot een besparing van de financiële middelen jeugdhulp oplopend tot structureel 1 miljard vanaf 2027. Het kabinet Rutte IV heeft een extra besparing ingeboekt van 511 miljoen, die volgens afspraak met de VNG voor rekening van het Rijk komt. Deze besparing is conform de richtlijn van de Provincie op een eerder moment al verwerkt als stelpost in de meerjarenbegroting. Dit bedraagt voor de gemeente Bergen € 500.000 in 2025 en structureel € 500.000 vanaf 2026. Met betrekking tot deze besparing wordt aangegeven dat het aan de rijksoverheid is om de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd kunnen worden. Ook draagt het Rijk het budgettaire risico als (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

Spreidingswet

De wet gemeenschappelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen ('Spreidingswet') zorgt voor een (structurele) wettelijke taak voor gemeenten om asielopvangvoorzieningen te bieden. In januari 2024 heeft de eerste Kamer ingestemd met de invoering van de Spreidingswet. Er komen middelen vanuit het Rijk voor het opvangen van asielzoekers. De taakstelling is afhankelijk van het inwonersaantal en de sociaal economische score van een gemeente, en dus ook van de gemeente Bergen

Participatiewet in Balans (Zaffier)

De uitvoering van de Participatiewet is gedelegeerd aan Zaffier. De ontwikkelingen rondom de Participatiewet in Balans zijn onderdeel van de P&C-cyclus van Zaffier. De Participatiewet wordt komende jaren herzien binnen het programma Participatiewet in Balans. Hierbij staan vertrouwen, menselijke maat en vereenvoudiging centraal. Het betreft niet alleen het aanpassen van de wet, maar ook het versterken van de vakkundigheid in de uitvoering. Dit zijn tevens de uitgangspunten voor hoe we met Zaffier samenwerken. Het Rijksprogramma kent de volgende doelen ten aanzien van de herziene Participatiewet:

- De wet biedt een passend perspectief op werk en participatie;
- De wet (rechten en plichten) is begrijpelijk en goed na te leven;
- Mensen voelen zich ondersteund als het gaat om participatie en inkomen;
- De wet biedt een doelmatig vangnet: zeker en voorspelbaar;
- De wet biedt een toereikend inkomen;
- De wet sluit goed aan bij de brede vormgeving van het sociaal domein en het inkomensstelsel.

Geplande invoerdatum van de Participatiewet in Balans is 1 januari 2025.

Tegenstrijdige inkomensregelingen

Het gaat bij tegenstrijdige inkomensregelingen om een complex samenspel van regels voor belasting, toeslagen en sociale zekerheid die elkaar in de weg zitten. Voor zover bekend zijn landelijk 10.000 huishoudens hierdoor in de problemen gekomen, buiten hun schuld om. Zij moeten toeslagen terugbetalen, waardoor ze onder het bestaansminimum komen. De aantallen voor Bergen zijn nog niet bekend.

Er komen landelijke maatregelen om de problematiek aan te pakken, naar verwachting lukt dit niet eerder dan vanaf 2028.

Voorlopige oplossing is dat gemeenten tot die tijd de getroffen huishoudens kunnen helpen door hun inkomen vanuit de bijzondere bijstand aan te vullen tot het bestaansminimum. Omdat de bijzondere bijstand hier gekoppeld is aan specifieke kosten, blijft het onbelast. Daardoor telt het niet mee voor het toetsingsinkomen van de ontvanger en heeft het ook geen gevolgen voor de toeslagen. Dit levert wel extra taken en kosten op voor gemeenten.

Financiële ontwikkelingen zorgvraag Wmo & Jeugd

De verwachting is dat het aantal cliënten Wmo de komende jaren toeneemt. Dit sluit aan op het voorspelmodel van de VNG en het landelijk beeld. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door toenemende vergrijzing en de ontwikkeling dat ouderen meer langdurig zorg thuis ontvangen.

Voor jeugd zien we een toename van de complexiteit van zorg binnen de ambulante begeleiding. Beide ontwikkelingen hebben als effect dat de kosten de komende jaren toenemen.

1C. EEN VEILIGE GEMEENTE

Inleiding

Ondermijning is de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld, waarbij criminelen misbruik maken van legale bedrijven en diensten. Criminelen ontwikkelen steeds nieuwe vormen van ondermijnende en (vaak) georganiseerde criminaliteit met één drijfveer: geld. De impact op directe slachtoffers én op de samenleving is – vanwege het ontwrichtende effect – groot. Dit vraagt om een cultuurverandering van de hele organisatie. Het aanpakken van ondermijning is daarbij ook een kans om elkaars beleidsdoelstellingen (bijvoorbeeld een gezond ondernemersklimaat) te versterken. Het aanpakken van ondermijning kan een katalysator zijn voor overige doelstellingen van het bestuur.

Uitvoering ondermijning

Wat willen we bereiken?

In het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2024 – 2027 van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo is ondermijning als een van de prioriteiten benoemd. Het aanpakken van ondermijning vraagt om een lange adem. Daarom blijven we hier ook de komende jaren op inzetten. De problematiek vraagt om verbreding en intensivering van de aanpak. Voor een effectieve bestrijding van ondermijning is brede bestuurlijke en ambtelijke bewustwording én draagvlak noodzakelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2024 – 2027 van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (IVB) is een Uitvoeringsplan Veiligheid opgesteld waarin de aanpak omschreven staat op de verschillende onderdelen uit het IVB.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Het thema 'Ondermijning' is primair bij de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) belegd. Deze afdeling toont op dit thema eigenaarschap. Het eigenaarschap bij vakafdelingen voor wat betreft hun mogelijkheden en moet de komende periode versterkt worden. De ingezette controles en actiepunten worden vooralsnog vooral opgepakt door het team OOV. De komende periode wordt ingezet op het meer gestructureerd, procesmatig en planmatig samenwerken binnen de ambtelijke organisatie. De voor een succesvolle aanpak van ondermijning noodzakelijke nauwe samenwerking met (regionale) ketenpartners wordt versterkt. Naast ambtelijk zal ook de bestuurlijke bewustwording en betrokkenheid verder versterkt worden.

De aanpak van ondermijning moet op de lange termijn ingebed worden in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Hierbij wordt het team OOV het sluitstuk van een keten van maatregelen die ondermijning organisatiebreed tegengaat.

Op dit moment wordt de aanpak van ondermijning uitgevoerd door externe medewerkers (inhuur). Deze inhuur wordt gefinancierd uit de eenmalige projectgelden behorende bij het Plan van aanpak Ondermijning (dd. 6 juli 2023). We investeren in structurele uitbreiding van capaciteit om onze aanpak te consolideren en te versterken. Voor wat betreft de BUCH brede aanpak wordt geadviseerd 1 fte Regisseur Ondermijning (schaal 11) en 1 fte Administratieve en projectmatige ondersteuning (schaal 9) te werven.

Voor de maatwerkplannen moet structureel € 25.000 per gemeente bijkomen voor het voortzetten van uitvoeren van (bedrijfs)controles, informatieverzameling, etc.

Bibob

Wat willen we bereiken?

Door een wijziging van de Wet Bibob kan de aanpak van ondermijnende criminaliteit worden versterkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

De reikwijdte van de Wet Bibob is vergroot. De Bibob-onderzoeken zijn daardoor structureel arbeidsintensiever. Het gaat om langdurige, intensieve en juridisch complexe trajecten, die bovendien uiterst zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Op korte termijn zal daarom een verdere uitbreiding noodzakelijk zijn, met name om voldoende uitvoering te kunnen geven aan de beleidsregels. Dit is een minimale vereiste om zoveel als mogelijk recht te kunnen doen aan de inzet op de verschillende beleidsterreinen die vallen onder de reikwijdte van de Wet Bibob en welke zijn vastgesteld in de lokale beleidsregels Bibob.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Gezien de tijdelijkheid van inhuur voor extra capaciteit Bibob wordt hiervoor geen extra formatie gecreëerd. Met het oog op het wegvallen van de tijdelijke inzet bestaat er een dringende behoefte aan een structurele uitbreiding/ versterking in de vorm van een Bibob-onderzoeker (1fte schaal 10) om continuïteit in de uitvoering te kunnen waarborgen.

Versterking ten behoeve van openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

De doelstellingen uit het Integraal Veiligheidsplan verwezenlijken door uitvoering van het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Enerzijds het meer in evenwicht brengen van formatie ten opzichte van de (wettelijke) adviestaken OOV. Anderzijds het uitvoering geven aan de uitkomsten van het verbetertraject aangaande de interne crisisorganisatie en het formatief borgen van deze taken.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De huidige situatie laat zien dat, zowel vanuit de huidige werkvoorraad als vanuit de toenemende inspanningen in de voorbereiding en de invoering van de Wet Bibob, voortzetting van de extra capaciteit gewenst is zoals ook aangegeven in de eerste Firap 2024.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden **vet** getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

1 = 1.000				korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
kn	aut	1a	.1	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO			1	N	1	N	0	V	1	V	S
fr	nb	1a	.2	Griffie, inhuur advies	103	N									I
kn	nb	1b	.1	Zaffier uitvoeringskosten Formulierenpunt en budgetwinkel			18	N							I
kn	nb	1b	.2	Zaffier herijking minimabeleid			50	N	48	N					I
kn	aut	1b	.3	Zaffier uitvoeringskosten schuldhulpverlening			68	N	92	N	98	N	103	N	S
kn	aut	1b	.4	Bijdrage GGD begroting 2025			68	N	79	N	91	N	105	N	S
kn	aut	1b	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	197	V	154	V	130	V	76	V	95	V	S
kn	aut	1b	.6	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO			73	N	75	N	7	N	1	V	S
kn	aut	1b	.7	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO			0	V	0	V	0	V	0	V	S
fr	nb	1b	.8	Plustaak bestuursopdracht "Aanpak huisvesting en begeleiding statushouders en opvang asielzoekers"	405	N	814	N							I
fr	aut	1b	.9	Kosten valpreventie ouderen	66	N	66	N	68	N					I
fr	aut	1b	.10	Doorgeschoven activiteiten Nationaal Programma Onderwijs € 112.646	0										I
fr	aut	1b	.11	Jeugd zorg in natura	856	N	1.199	N	1.247	N	1.256	N	1.256	N	S
fr	aut	1b	.12	Wmo-begeleiding	45	N	187	N	187	N	187	N	187	N	S
fr	aut	1b	.13	Huishoudelijke ondersteuning	32	V	232	N	232	N	232	N	232	N	S
fr	aut	1b	.14	Wmo Hulpmiddelen	167	V	114	V	114	V	114	V	114	V	S
fr	aut	1b	.15	Leerlingenvervoer	58	N	73	N	73	N	73	N	73	N	S
fr	aut	1b	.16	Zaffier bijdrage uitvoeringskosten	84	N	96	N	112	N	129	N	142	N	S
fr	aut	1b	.17	Zaffier BUIG - uitgaven	90	N	127	N	127	N	127	N	127	N	S
fr	aut	1b	.18	Zaffier bijzondere bijstand	25	N	46	V	46	V	46	V	46	V	S
fr	aut	1b	.19	Zaffier Check in	5	N	7	N	7	N	7	N	7	N	S
fr	aut	1b	.20	Zaffier Vlieg wiel	26	N	26	N	26	N	26	N	26	N	S
fr	aut	1b	.21	Zaffier Sociale werkvoorziening	15	N	18	N	18	N	18	N	9	V	S
fr	aut	1b	.22	Zaffier Participatiebudget re-integratie	65	N	130	N	130	N	130	N	130	N	S
fr	aut	1b	.23	Zaffier Nieuwe Wet Inburgering € 12.887 2024	0										I
fr	aut	1b	.24	Zaffier BUIG - inkomsten uit verhaal WWB	65	N	65	N	65	N	65	N	65	N	S

1 =1.000				korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028	I/S
fr	aut	1b	.25	Zaffier BUIG - inkomsten uit verhaal bijstand zelfstandigen	25 N	25 N	25 N	25 N	25 N	S
fr	aut	1b	.26	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	6 V	3 N	11 N	20 N	30 N	S
fr	aut	1b	.27	Aframing energiebudget voor dit PO	40 V	40 V	40 V	40 V	40 V	S
fr	aut	1b	.28	Saldo verwachte inkomsten en uitgaven opvang Oekraïne 2024	610 V					I
fr	aut	1b	.29	Uitvoering motie vreemd BSG bouwkosten raad 25 april 2024			13 N	13 N	13 N	S
kn	aut	1c	.1	Bijdrage VR NHN begroting 2025		173 N	295 N	401 N	417 N	S
kn	aut	1c	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO		4 V	7 V	12 V	57 V	S
kn	aut	1c	.3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO		0 N	0 N	0 N	0 N	S
kn	aut	1c	.4	Ondermijning maatwerkplannen		25 N	25 N	25 N	25 N	S
kn	aut	1c	.5	Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning		157 N	164 N	170 N	177 N	S
fr	aut	1c	.6	Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning 2024	98 N					S
fr	aut	1c	.7	Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning 2024 inhuur	36 N					I
fr	aut	1c	.8	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	0 N	0 N	1 N	1 N	1 N	S
fr	aut	1c	.9	Aframing energiebudget voor dit PO	15 V	15 V	15 V	15 V	15 V	S

1a.1 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO

De jaarlijkse subsidies worden geïndexeerd met de Inflatie, nationale consumentenprijsindex (cpi) zoals vastgesteld door het Centraal Planbureau. Voor het jaar 2025 is dit 2,8%

1a.2 Griffie, inhuur advies

Tijdelijke inhuur voor de doorontwikkeling van de griffie, opstarten van het communicatiebeleid en aanbesteding van een nieuw raadsinformatiesysteem.

1b.1 Zaffier uitvoeringskosten Formulierenpunt en budgetwinkel

Zaffier zet het formulierenpunt en de budgetwinkel in als preventieve instrumenten voor schuldhulpverlening in alle 6 deelnemende gemeenten voor optimale en uniforme dienstverlening aan de inwoners. Dit zorgt voor harmonisatie van de dienstverlening in de regio, wat voor het bereik van de doelgroep (communicatie)voordelen heeft.

1b.2 Zaffier herijking minimabeleid

In 2024 wordt het minimabeleid herijkt voor alle deelnemende gemeenten aan Zaffier.

Één van de instrumenten voor een effectief armoedebelief kan een minima- of dorpspas zijn. Aan het invoeren van deze dorpspas zijn kosten verbonden. Indien er voor gekozen wordt in 2027 verder te gaan dan zullen de kosten lager zijn.

1b.3 Zaffier uitvoeringskosten schuldhulpverlening

We zien dat de groep ondernemers in schuldhulpverlening én de behoefte aan ondersteuning structureel groter is geworden. Bij invoering van de wettelijke taak in 2021 om ook ondernemers met schulden te ondersteunen ging het nog om een zeer beperkte groep. De coronaperiode heeft invloed op deze ontwikkeling en vanuit bijvoorbeeld de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) is er meer aandacht voor ondernemers gekomen. De behoefte aan ondersteuning is blijvend.

Dit vraagt om een meer structurele inzet om ondernemers goed te kunnen ondersteunen € 42.900. Tevens is het reguliere

schuldhulpverleningsbudget te laag geraamd en is de kostenstijging van de FUGR (Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen) jaarlijks doorberekend en verwerkt in de raming.

1b.4 Bijdrage GGD-begroting 2025

Dit betreft de actualisatie van de bijdrage aan de GGD conform de conceptbegroting 2025.

1b.5 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1b.6 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO

De jaarlijkse subsidies worden geïndexeerd met de inflatie, nationale consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgesteld door het Centraal Planbureau. Voor het jaar 2025 is dit 2,8%

1b.7 Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO

Betreft de aanpassing van de bijdrage aan de begroting 2025 van Cocensus.

1b.8 Plustaak bestuursopdracht Aanpak huisvesting en begeleiding statushouders en opvang asielzoekers

Elke gemeente heeft een wettelijke taak in het huisvesten en begeleiden van nieuwkomers met een status. De rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel statushouders gemeenten een plaats moeten geven om te wonen. Daarnaast is per 1 februari 2024 de Spreidingswet ingegaan.

Met de invoering van deze wet heeft de gemeenten Bergen de verantwoordelijkheid om asielzoekers ofwel in een gezamenlijke verantwoordelijkheid provinciaal op te vangen ofwel binnen de eigen gemeente. De omvang van de taakstelling, de landelijke ontwikkelingen en nieuwe wetgeving op deze opgave vragen om een gecoördineerde aanpak op het samenspel tussen huisvesting, begeleiding, toeleiding naar werk, onderwijs en de sociale basis en

specifiek mogelijke opvangplaatsen asielzoekers. Het realiseren van de taakstelling vraagt beleidsmatig, zowel op huisvesting als begeleiding, om een langetermijnvisie op onder andere huisvesting en spreiding van deze doelgroep binnen de reguliere woonvoorraad en in de uitvoering een flexibele en wendbare organisatie die adequaat kan handelen en inspelen op ontwikkelingen en vragen vanuit het Rijk. Denk bijvoorbeeld aan het beroep dat het Rijk doet op de gemeenten om de druk op de opvang in Ter Apel te verlichten. Bij de voorgestelde aanpak is gebruikgemaakt van de positieve ervaringen met de aanpak van de opvang van Oekraïense ontheemden. De aanpak betreft een plustaak waarbij op onderdelen taken passen binnen de basisdienstverlening. Onderdeel van deze aanpak is een evaluatie met aanbevelingen om deze taak na 2025 structureel te borgen binnen de BUCH-werkorganisatie.

1b.9 Kosten valpreventie ouderen

Sinds 2023 is de brede SPUK-regeling voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. De regeling bestaat uit 3 inhoudelijke hoofdthema's. Daarbinnen vallen verschillende onderdelen met elk een vast beschikbaar budget per gemeente. De rijksoverheid bepaalt of de gemeenten de specifieke uitkering krijgt, hoeveel de gemeente krijgt en waar het geld aan wordt besteed. Deze middelen zijn dus niet vrij besteedbaar en dienen in de jaarlijkse financiële verantwoording gespecificeerd te worden. Bij de 2e firap 2023 is verondersteld dat al deze thema's al worden uitgevoerd binnen de gemeente en ook aan het einde van het jaar grotendeels toegerekend zouden kunnen worden aan deze regeling. Daarom zijn toen alleen de inkomsten bijgeraamd, aangezien we de uitgaven al deden en dus ook hadden begroot. Kortom de bestaande middelen moesten herschikt worden. Nu het jaar 2023 afgerond is, is beter inzicht in de daadwerkelijke besteding van middelen aan specifieke doelen. Het blijkt dat de kosten voor het onderdeel valpreventie nog niet begroot zijn, terwijl

de opbrengst van rijksmiddelen wel begroot is bij de 2e firap ad. € 66.405 in 2024, € 66.405 in 2025 en € 68.471 in 2026. Daarnaast is een deel van de subsidie niet besteed in 2023. Dit mag worden doorgeschoven naar 2024. Dit bedrag ad. € 13.198 wordt hiermee zowel aan de inkomsten- als uitgavenkant bijgeraamd.

1b.10 Doorgeschoven activiteiten voor Nationaal Programma Onderwijs € 112.646

De periode waarin de kosten voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) besteed mogen worden is verlengd van juli 2023 naar juli 2025. De nog niet bestede middelen van het Rijk schuiven daarmee op naar 2024. Er vindt bijraming plaats aan zowel de inkomsten- als aan de uitgavenkant, vandaar budgetneutraal voor het begrotingssaldo.

1b.11 Jeugd zorg in natura

Bij de 1e Firap '23/Kadernota '24 is de begroting 2024 met ruim € 600.000 afgeraamd. In 2022 waren de kosten van de jeugdzorg in natura substantieel lager uitgevallen dan begroot. De grootste daling was zichtbaar bij de gemiddelde kosten per cliënt. Daarnaast was een daling zichtbaar van het aantal cliënten. De jaren vòòr 2022 bestonden de totale kosten voor 25 tot 30% uit kosten van de 10 cliënten met de hoogste zorguitgaven. In 2022 lag dit percentage op circa 18%. Met het aframen van deze kosten is het risico aangegeven dat mogelijk opnieuw bijgeraamd moet worden indien de kosten opnieuw stijgen, bijvoorbeeld als gevolg van meer cliënten met hoge zorguitgaven.

Uit de realisatie van 2023 blijkt een substantiële kostenstijging ten opzichte van realisatie 2022. Voornamelijk veroorzaakt door de stijging van de gemiddelde kosten per cliënt. Het aantal cliënten is met 2% licht gestegen. De stijging van de gemiddelde kosten per cliënt is deels verklaarbaar door prijsindexatie en productomzetting naar aanleiding van de nieuwe inkoop. Hier is in de begroting wel rekening mee gehouden. De overige stijging komt door de inzet van meer en complexere zorg ten opzichte van 2022. De 10 cliënten

met hoogste zorguitgaven zorgen nu voor 21% van de totale kosten, een stijging van € 380.000 ten opzichte van 2022.

Op basis van de realisatie 2023 is een nieuwe prognose opgesteld voor 2024 en 2025. Dit leidt tot de voorgestelde bijraming. De prognose 2025 wordt conform de systematiek van voorgaande jaren meerjarig structureel doorgetrokken zonder hier een jaarlijkse stijging in op te nemen. Hier is voor gekozen om te voorkomen dat de begroting op totaalniveau een onrealistisch beeld gaat geven, aangezien de maatstaven vanuit de algemene uitkering voorsnog niet meerjarig meestijgen. De prognose is als volgt opgebouwd; de realisatie 2023 is verhoogd met de prijsindexatie (6,4%) en een stijgingspercentage (2%) mede op basis van historische ontwikkeling (exclusief stijging dure cliënten en effect nieuwe inkoop). In de begroting 2024 was rekening gehouden met een prijsindexatie van 4%, voor 2024 betreft de daadwerkelijke prijsindexatie 6,4%. Conform bovenstaande systematiek was in de begroting 2025 nog geen rekening gehouden met een prijsindexatie of jaarlijkse stijging. In de bijraming is nu rekening gehouden met een ingeschatte prijsindexatie van 3,8% en jaarlijkse stijging van 2% voor alleen het jaar 2025.

Dit jaar brengen we voor het eerst geen aanvullende besparing* in mindering op de prognose naar aanleiding van de in 2021 vastgestelde beheersmaatregelen. Voorsnog verwachten we geen aanvullende besparingen op de realisatie van 2023. Wel blijven we de effecten monitoren en als zich positieve effecten voordoen, dan worden deze voorgelegd in een daaropvolgend p&c-document.

*De bijraming wordt hier deels veroorzaakt door de in de huidige begroting verwerkte besparingsbedragen.

Voorgaande jaren brachten we jaarlijks de nog niet gerealiseerde door de raad in 2021 vastgestelde besparingsbedragen in mindering op de prognose. De totstandkoming van de hoogte van de besparingsbedragen in 2021 is gebaseerd op aannames, als risico is benoemd dat deze aannames niet hard zijn en in de praktijk kan blijken dat deze moeten worden aangepast.

Nu in 2023 de beheersmaatregelen grotendeels geïmplementeerd zijn, kunnen we veronderstellen dat de beoogde besparing te hoog is geweest. Het beoogde vastgestelde en oorspronkelijk in de begroting verwerkte besparingsbedrag was vanaf 2024 structureel € 1,5 miljoen op totaalniveau voor jeugd en Wmo.

Het resterende besparingsbedrag** wat nu niet in mindering gebracht wordt op de prognose en wat een deel van de bijraming veroorzaakt, bedraagt op totaalniveau voor jeugd en Wmo nog circa € 284.000 (jeugd € 266.000 en Wmo-begeleiding € 18.000).

**Het resterende besparingsbedrag 2024 bestaat uit het in 2023 niet behaalde besparingsbedrag plus het vastgestelde aanvullende besparingsbedrag 2024. Het in 2023 niet behaalde besparingsbedrag is gebaseerd op de aanname dat een overschrijding op de begroting betekent dat de besparing niet behaald is.

Dit hoeft echter niet het geval te zijn. Het kan ook zijn dat indien de beheersmaatregelen niet geïmplementeerd waren, de kosten nog hoger zouden zijn en/of dat de besparing teniet zou worden gedaan door de stijging in kosten van cliënten met zeer hoge zorgkosten buiten de invloed van de gemeente om.

1b.12 Wmo-begeleiding

Op basis van de realisatie 2023 is een nieuwe prognose opgesteld voor 2024 en 2025. In de huidige begroting 2024 was rekening gehouden met een prijsindexatie van 4% en jaarlijkse stijging ontwikkelingen van 5%. De werkelijke prijsindexatie bedraagt gemiddeld circa 6,3% en nieuwe prognose jaarlijkse stijging van 5,5%. In de begroting 2025 was nog geen prijsindexatie en jaarlijks stijgingspercentage verwerkt. Dit wordt bij een 1e firap/Kadernota alleen toegepast in het huidige en daarop volgende begrotingsjaar. De prijsindexatie en jaarlijkse ontwikkeling is voor 2025 ingeschat op respectievelijk 3,8 en 5%. De verwachte stijging jaarlijkse ontwikkeling van 5,5 en 5% in 2024 en 2025 is gebaseerd op een uitgebreide analyse op diverse ontwikkelingen in combinatie met het voorspelmodel van de VNG. We hanteren wederom dezelfde

systematiek als vorig jaar en trekken de prognose van 2025 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen.

1b.13 Huishoudelijke ondersteuning

Op basis van de realisatie 2023 is een nieuwe prognose opgesteld voor 2024 en 2025. Dit leidt voor 2024 per saldo tot een voordeel in de begroting (de daadwerkelijke realisatie 2023 is lager dan van tevoren ingeschat, daar staat tegenover dat de prijsindexatie 4% hoger is (9% ten opzichte van 5%).

In de begroting 2025 was nog geen prijsindexatie en jaarlijks stijgingspercentage verwerkt. Dit wordt bij een 1e firap/Kadernota alleen toegepast in het huidige en daarop volgende begrotingsjaar, de prijsindexatie en jaarlijkse ontwikkeling is voor 2025 ingeschat op respectievelijk 3,8% en 5%. De verwachte stijging jaarlijkse ontwikkeling van 5% in 2024 en 2025 is gebaseerd op een uitgebreide analyse op diverse ontwikkelingen in combinatie met het voorspelmodel van de VNG. We hanteren wederom dezelfde systematiek als vorig jaar en trekken de prognose van 2025 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen.

Het (demissionair) kabinet is van plan per 2026 de eigen bijdrage inkomensafhankelijk te maken op Wmo-voorzieningen, -hulp en ondersteuning, waaronder de huishoudelijke ondersteuning. Dat wil zeggen dat bij huishoudens met een inkomen boven 185% van het sociaal minimum de eigen bijdrage geleidelijk zal stijgen. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van een verdere stijging van het aantal cliënten. Hoe de inkomensafhankelijke eigen bijdrage er precies uit komt te zien, wordt de komende periode verder uitgewerkt.

1b.14 Wmo Hulpmiddelen

Op basis van de realisatie 2023 is een nieuwe prognose opgesteld voor de hulpmiddelen (bestaande uit onder andere rolstoelen, woonvoorzieningen, woningaanpassingen, scootmobielen, trapliften en individuele vervoersvoorzieningen). Dit leidt tot een voordeel op de begroting. De kosten zijn in 2023 namelijk met 7% gedaald ten opzichte van 2022. In de huidige begroting 2024 was rekening gehouden met een prijsindexatie van 4% en stijging naar aanleiding van diverse ontwikkelingen van 5%. De werkelijke prijsindexatie bedraagt gemiddeld circa 6,2% en de nieuwe prognose jaarlijkse stijging is ingeschat op 2%. In de begroting 2025 was nog geen prijsindexatie en verwachte stijging overige ontwikkelingen verwerkt. Dit wordt bij een 1e firap/Kadernota alleen toegepast in het huidige en daarop volgende begrotingsjaar. De prijsindexatie is voor 2025 ingeschat op 4% en de verwachte stijging overige ontwikkelingen op 2%, gebaseerd op een analyse op diverse ontwikkelingen in combinatie met het voorspelmodel van de VNG.

1b.15 Leerlingenvervoer

De begroting wordt bijgesteld naar aanleiding van de realisatie 2023 inclusief de daadwerkelijke prijsindexatie van 3,4%. In de begroting 2025 wordt uitgegaan van een verwachte prijsstijging van 3,4%. De kosten 2023 zijn toegenomen ten opzichte van 2022. De verwachting is dat deze stijging wordt veroorzaakt door kinderen uit Oekraïne die gebruikmaken van het leerlingenvervoer. Uit de facturen valt dit onderscheid niet af te leiden. In de meicirculaire 2023 was hier incidenteel budget voor beschikbaar gesteld, vooralsnog alleen voor het jaar 2023. Mogelijk volgen bij de meicirculaire wederom extra middelen ter compensatie.

1b.16 Bijdrage uitvoeringskosten Zaffier

De begroting wordt bijgesteld op basis van de vastgestelde begroting 2024 Zaffier.

1b.17 Zaffier BUIG-uitgaven

De verwachte BUIG-uitgaven over 2024 zijn berekend op basis van:

- De aantallen op basis van één jaar voortschrijdend gemiddelde en historische patronen (2022-2023);
- Uitkeringsbedragen herrekend met de Wet Minimumloon (WML) stijging van 3,75% per 1 januari 2024;
- Verwachting van Zaffier van een stijging WML van 3,00 % per 1-7-2024 reguliere stijging;
- Extra stijging WML van 1,20% per 1-7-2024 boven op de reguliere stijging.

De hoogte van de Loonkostensubsidie is berekend op voortschrijdend één jaar gemiddelde.

1b.18 Zaffier bijzondere bijstand

De verwachte uitgaven bijzondere bijstand over 2024 zijn berekend op basis van:

- één jaar voortschrijdend gemiddelde en historische patronen (2022-2023);
- kosten voor collectieve ziektekostenverzekering minima zijn geëxtrapoleerd over 2024 op basis van de eerste drie maanden.

1b.19 Zaffier Check in

De begroting wordt bijgesteld op basis van de vastgestelde begroting 2024 Zaffier.

1b.20 Zaffier Vliegwiél

De begroting wordt bijgesteld op basis van de vastgestelde begroting 2024 Zaffier.

1b.21 Zaffier Sociale werkvoorziening

Op basis van de vooruitblik 2024/begroting 2024 Zaffier; aansluitend op integratie-uitkering participatie WSW (wet sociale werkvoorziening) onderdeel van de algemene uitkering.

1b.22 Zaffier Participatiebudget re-integratie

Het beschikbare participatiebudget wordt volledig en integraal (onafhankelijk woongemeente inwoner) ingezet bij Zaffier. In de bijdrageverordening Zaffier 2023 is bepaald dat 2023 een overgangsjaar is en dat Zaffier met een voorstel komt voor de omvang van het participatiebudget vanaf 2024. Er ligt een conceptvoorstel voor aan de deelnemende gemeenten en hierover zal de komende tijd een besluit worden genomen. We houden alvast rekening met de financiële effecten van dit voorstel.

1b.23 Zaffier Nieuwe Wet Inburgering € 12.887 2024

De begroting wordt bijgesteld op basis van de vastgestelde begroting 2024 Zaffier. Is een gelijk bedrag aan uitgaven en inkomsten vandaar budgetneutraal.

1b.24 Zaffier BUIG - inkomsten uit verhaal WWB

De begroting wordt bijgesteld op basis van de vooruitblik 2024 vanuit Zaffier.

1b.25 Zaffier BUIG - inkomsten uit verhaal bijstand zelfstandigen

De begroting wordt bijgesteld op basis van de vooruitblik 2024 vanuit Zaffier.

1b.26 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2024 en verder is de huurindexatie 3,1%, meerjarig was 4% als inschatting opgenomen na de hoge stijging in 2023. Per saldo over alle programmaonderdelen heen een nadeel van 2024 € 20.000, 2025 € 41.000, 2026 € 61.000, 2027 € 84.000 en 2028 € 104.000.

1b.27 Aframing energiebudget voor dit PO

Eerder zijn de budgetten voor energiekosten structureel verhoogd in verband met de eerdere harde stijging van de prijzen. Dit wordt nu weer geactualiseerd.

1b.28 Saldo verwachte inkomsten en uitgaven opvang Oekraïne 2024

De inkomsten uit de normvergoeding vanuit het Rijk zijn iets hoger dan de uitgaven. Het saldo is lager dan vorige jaar doordat de normvergoeding GOO (Gemeentelijke opvang Oekraïne) is verlaagd van € 83 in 2023 naar € 61 met ingang van 2024

1b.29 Uitvoering motie vreemd BSG bouwkosten raad 25 april 2024

In de raad van 25 april 2024 is een motie vreemd aangenomen om € 219.000 extra aan bouwkosten ter beschikking te stellen voor; na-isoleren van gevels en extravoorzetwanden, luchtdicht maatregelen, akoestische LP plafonds, A-kwaliteit LED verlichting en extra kozijnen in donker lokaal A1.003. Dit betreft de extra afschrijvings- en rentelasten.

1c.1 Bijdrage Veiligheidsregio NHN begroting 2025

Verhoging bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VR-NHN conform begroting 2025

1c.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1c.3 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO

De jaarlijkse subsidies worden geïndexeerd met de "Inflatie, nationale consumentenprijsindex (cpi)" zoals vastgesteld door het Centraal Planbureau. Voor het jaar 2025 is dit 2,8%.

1c.4 Ondermijning maatwerkplannen

Voor de maatwerkplannen moet er structureel € 25.000 worden bijgeraamd voor het voortzetten van uitvoeren van (bedrijfs)controles, informatieverzameling, et cetera.

1c.5 Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning

Door een wijziging van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob), kan de aanpak van ondermijnende criminaliteit worden versterkt met 1 fte. Voor wat betreft de BUCH brede aanpak wordt geadviseerd 1 fte Regisseur Ondermijning en 1 fte Administratieve en projectmatige ondersteuning te werven voor aanpak ondermijning. De doelstellingen uit het Integraal Veiligheidsplan verwezenlijken door uitvoering van het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid door 2 fte extra.

1c.6 Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning 2024

Zie mutatie 1c.5. Voor deze verbeter slag moet een quickscan worden uitgevoerd en een verbeterplan worden uitgewerkt.

1c.7 Wetswijziging Bibob, versterking en ondermijning 2024 inhuur

Door een wijziging van de Wet Bibob moet de aanpak van ondermijnende criminaliteit worden versterkt met (verlenging) van inhuur.

1c.8 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Zie verder de verklaring onder mutatie 1b.26.

1c.9 Aframing energiebudget voor dit PO

Eerder zijn de budgetten voor energiekosten structureel verhoogd in verband met de eerdere snelle stijging van de prijzen. Dit wordt nu weer geactualiseerd.

Programma 2

Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Erfgoed en cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen heeft waardevolle archeologie, karaktervolle dorpen en een fraai historisch buitengebied. Ook zijn er veel betrokken burgers bij o.a. historische verenigingen en musea, die zich inzetten voor erfgoed en de beleving van het erfgoed. Het verbindt inwoners, ondernemers en recreanten. Erfgoed en cultuurhistorie hebben daarom een groot maatschappelijk en economisch nut. Met de tijdelijke uitbreiding van de ambtelijke capaciteit (plustak) is capaciteit gecreëerd om erfgoedzorg te continueren, te borgen en te verbeteren.

Een grote behoefte is de bescherming van beeldbepalend erfgoed, waarbij uitgangspunt is dat de gelddruk beperkt blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

Na de vaststelling van de Beleidsnota Beeldbepalend Erfgoed vindt conform een uitvoeringsagenda een geleidelijke uitrol plaats van dat beleid.

Daarnaast haken we aan bij de verdere ontwikkelingen als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Op basis van de nieuwe archeologische verwachtingenkaart, verplicht onder de Omgevingswet, krijgt het archeologiebeleid een update.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

De eerste beeldbepalende panden zijn aangewezen in de oude kern van Egmond aan Zee en het Van Reenenpark in Bergen Centrum.

Er wordt de komende jaren gefaseerd onderzoek verricht naar beeldbepalende panden in andere kernen en wijken in de gemeente.

Verder komt er in 2025 een archeologische beleidskaart gereed. Een update van de archeologische beleidsnota maakt de afwegingen van de beleidskaart duidelijk.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de lokale economie door het aantrekken van meer toeristen, gericht op een evenwichtige verspreiding van bezoekers over de regio en het bevorderen van toerisme gedurende het hele jaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

In samenspraak met het lokale bedrijfsleven de regionale toeristische visie vertalen naar een uitvoeringsprogramma voor de lokale ondernemers.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Meetbare indicatoren zijn een toename in het aantal toeristische bezoeken buiten het piekseizoen, een evenwichtigere verdeling van toeristen over de regio en positieve terugkoppeling van lokale ondernemers over de bijdrage van het uitvoeringsprogramma aan hun bedrijfsvoering.

Strand

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen heeft een kustlijn van ruim 20 kilometer. Elk strand in de gemeente Bergen heeft een unieke sfeer en beleving. Deze sfeer en beleving willen we graag behouden. Tegelijkertijd willen we openstaan voor nieuwe ontwikkelingen. We willen een helder en uitvoerbaar strandbeleid voor bezoekers, ondernemers,

verengingen en andere belanghebbenden. In de kuststrook speelt ook een groot veiligheidsbelang. Het jaarlijks aangroeien van deze duinen zorgt ervoor dat we hierop moeten anticiperen. We willen onze stranden namelijk begaanbaar en toegankelijk houden.

Wat gaan we daarvoor doen

In Hargen is de hoofdstrandopgang toe aan groot onderhoud en in Bergen aan Zee zijn de twee meest noordelijke strandopgangen toe aan groot onderhoud. De duinen worden hoger, maar de strandopgangen blijven achter. Deze strandopgangen moeten opgehoogd worden en in Bergen aan Zee moeten nieuwe leuningen geplaatst worden.

Het huidige strandbeleid is in 2009 vastgesteld. Vervolgens heeft in 2013 een evaluatie plaatsgevonden. Ruim tien jaar later hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan. Ontwikkelingen die ons strand positioneert. Sommige ontwikkelingen worden tegengehouden vanwege het verouderde beleid. Andere ontwikkelingen gaan daarentegen te snel vanwege het niet-geformuleerde beleid. In 2025 gaan we samen met alle stakeholders van de stranden van de gemeente Bergen de Strandnota 2009 evalueren en nieuw strandbeleid formuleren om een richting, een kader en houvast voor de toekomst te bieden.

Op 31 december 2024 loopt het convenant voor het openhouden van de lagune af. Tegelijkertijd wordt in 2024 de visie van Camperduin geëvalueerd. De inzichten uit deze evaluatie vormen

een onderdeel voor de vernieuwing van de strandnota in 2025. Zodra er een nieuwe strandnota wordt vastgesteld, is er weer een visie voor de langere termijn. Op basis van deze visie zal beoordeeld worden of de voortzetting van de lagune hierin past. Het voornemen is om de lagune in ieder geval komend jaar nog voort te zetten en te onderhouden.

In 2024 zijn nieuwe slagbomen langs de kustlijn gerealiseerd. In 2025 en de daaropvolgende jaren zorgen we dat het beheer en de administratie rondom deze slagbomen en ontheffingen op orde worden gehouden.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

Het strandbeleid is geactualiseerd. Na vaststelling van het beleid dient de regelgeving, zoals de APV, hier nog op aangepast te worden.

De stranden in Bergen aan Zee en Hargen zijn toegankelijk en tonen een verzorgde uitstraling doordat de strandopgangen zijn vernieuwd.

Het onderhoud van de lagune bij Camperduin wordt komend jaar nog voortgezet.

Het beheer en de administratie rondom de slagbomen en de ontheffingen om te rijden op het strand zijn op orde.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken?

1. In de gemeente Bergen gaan we maatwerk en fundament aan brengen c.q. verscherpen per kern, zodat een gezamenlijke bijdrage kan worden geleverd aan een vitale, lokale economie. De te maken stappen zijn verschillend per kern, maar zijn alle bedoeld om de verbinding tussen ondernemers te bevorderen en een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren voor nu en in de nabije toekomst.
2. Evaluatie BIZ Egmond aan Zee.
3. We willen ondernemers vaker betrekken bij maatschappelijke ontwikkelingen. De te maken stappen zijn verschillend per kern, maar zijn alle bedoeld om de verbinding tussen ondernemers en andere Bergenaren te bevorderen, een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren én de 'doe kracht' van ondernemend Bergen waar dat kan te laten renderen voor iedereen in Bergen. In gezamenlijkheid met centrummanagers, RPA, Zaffier en Sociaal Domein samenwerking neerzetten om de lokale arbeidsmarkt te stimuleren c.q. te verbeteren en ondernemers denkkracht in te zetten om maatschappelijke problemen op te lossen.
4. Actualisatie van het horecabeleid gemeente Bergen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Voor de Egmonden, Bergen en Schoorl wordt extra budget en capaciteit beschikbaar gesteld om door versterking van samenwerking de economische vitaliteit van de kernen te helpen versterken. In de kernen Bergen, Schoorl en Egmond faciliteren we een centrummanager om bij ondernemers initiatieven omhoog te halen die bijdragen aan een sterker

- en economisch vitale gemeente. In de kernen werken we aan een verdere professionalisering van het BIZ-bestuur.
2. In samenspraak met de ondernemers afspraken maken voor de economische toekomst van de BIZ Egmond aan Zee. Activiteiten daarvoor zijn opzetten van draagvlakmeting, een vernieuwd BIZ-plan, opstellen collegeadvies, raadsvoorstel en afstemming met Juridische Zaken.
3. Uitvoering geven aan de verbeterpunten van het in 2024 opgestelde advies MKB-dienstverlening gemeente Bergen en blijvend onderzoeken wat de gemeente Bergen kan betekenen om een top dienstverlener te zijn voor deze doelgroep en de contacten te verstevigen.
4. Acties die samenhangen met uitvoering van het nationale actieplan MKB dienstverlening regionaal co-faciliteren.
5. Uitvoering Economische Agenda NHN verder borgen.
6. Uitvoering geven aan besluit toekomst Ontwikkelbedrijf NHN
7. Commercieel netwerk engageren met oog op voorkomen potentiële leegstand en verloedering winkelgebieden.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

1. Een toekomstbestendige vitale lokale economie bestaat uit een aantrekkelijk, levendig centrum met een gevarieerd aanbod van detailhandel en nauwelijks leegstand waar inwoners en toeristen hun geld besteden.
2. Continuering van de BIZ Egmond aan Zee.
3. Een economisch vitale gemeente, waarbij het bedrijfsleven en het lokaal bestuur samenwerken en een bijdrage leveren aan uitvoering van het nationale actieplan MKB Dienstverlening ten gunste van de lokale economie. En beperkte leegstand in de winkelgebieden.
4. Een actueel horecabeleid in 2025 vastgesteld door college en raad.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een gemeente die goed bereikbaar blijft en die is voorzien van een (duurzaam) veilige infrastructuur voor voetgangers, fietsers en autoverkeer. Onderdeel van de bereikbaarheid zijn stallingsvoorzieningen voor fietsers en parkeerplaatsen voor auto's.

Uitgangspunt is dat het in onze gemeente prettig is om te wonen, te werken en te recreëren. Een gemeente met goed onderhouden, veilige en vlotte verbindingen is daarbij een voorwaarde. De maatregelen die wij treffen op gebied van verkeer en vervoer moeten, daar waar mogelijk, een bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze omgeving. Wij zetten daarbij in op het gebruik van de fiets en op elektrisch vervoer door onder andere een proactief laadpalenbeleid. Om een goede ontsluiting op het openbaar vervoer te waarborgen hebben wij nauw contact met de Provincie Noord-Holland (concessieverlener) en de concessiehouder (thans Connexxion).

Wat gaan we daarvoor doen?

Mobiliteitsplan

In 2024 is in nauwe samenwerking met onze bewoners, ondernemers en diverse andere partijen een mobiliteitsplan opgesteld. Het mobiliteitsplan geeft ons richting voor de toekomst op basis van actuele ontwikkelingen, wensen van bewoners en ondernemers en taakstellingen vanuit duurzaamheid, onder andere op gebied van klimaatadaptatie en energietransitie. Actueel verkeersbeleid, waaronder het fiets- en het parkeerbeleid, is geïntegreerd in het mobiliteitsplan.

Fietsnetwerk

Wij maken het fietsnetwerk toekomstbestendig, fietsvriendelijk en veiliger door:

- Verbreden en verbeteren van fietspaden. Belangrijk knelpunt is de Eeuwigelaan, waar een tweede fietspad aan de zuidzijde wordt gerealiseerd. Het nieuwe fietspad wordt tevens aangesloten op de fietsstraat van de Hoflaan;
- Actualisatie van de uitvoeringsagenda van het vastgestelde fietsbeleidsplan. In ieder geval wordt daarin opgenomen het fietsvriendelijker maken van de hoofdfietsroute over Sluislaan en Mosselenbuurt, het aanbrengen van een fietsstraat op de Gerbrandtslaan, het saneren van overbodige fietspaaltjes en het vergroten van het aantal fietsstallingsplaatsen. Resultaten uit het mobiliteitsplan kunnen verder als leidraad gelden voor de uitvoeringsagenda.

Fietstunnel N9

Samen met de regio lossen wij het verkeerskundig knelpunt N9-Kogendijk op door het aanpassen van het kruispunt N9-Kogendijk, waaronder een fietstunnel onder de N9 door.

Beperken overlast aansluiting A9

Wij zetten in op het beperken van de overlast in Egmond-Binnen ten gevolge van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting op de A9. Daartoe monitoren wij wat de effecten in Egmond-Binnen zijn van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting A9.

Parkeerdruk reduceren

Op basis van de ervaringen die zijn opgedaan met de pilots uit 2022 en 2023 met betrekking tot een zomertransferium is besloten deze in deze vorm niet te continueren. Afhankelijk van de resultaten uit het mobiliteitsplan worden kansrijke locaties verder verkend en zo mogelijk uitgewerkt tot concrete projecten. Daarbij werken wij samen met de regio (in het bijzonder met de gemeente Alkmaar) om te onderzoeken of een transferium op groter afstand van de kust zinvol en realiseerbaar is.

De resultaten van de kustbus zijn zowel voor de gemeente als voor de Provincie Noord Holland reden om deze de komende jaren te continueren waardoor bezoekers een alternatief hebben voor de auto bij strandbezoek.

Wij onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de parkeerdruk in de openbare ruimte te verminderen door aanwezige parkeerplaatsen op eigen terrein beter te benutten. De motie van de raad met betrekking tot de uitgifte van verblijfsrecreantenvergunningen is uitgevoerd. Verder onderzoeken wij hoe woonbuurten kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten en treffen wij indien gewenst maatregelen.

Uitbreiding oplaadpunten

Op basis van het laadpalenbeleid en het onderzoek naar (verwachte) behoefte, wordt de plaatsing van oplaadpunten verder uitgerold, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten in Egmond aan Zee waren aan vervanging toe en zijn in 2024 vervangen door een moderne regelinstallatie. De verkeerslichten aan de (Nieuwe) Egmonderstraatweg-Heilooër Zeeweg in Egmond aan den Hoef zijn nu aan de beurt om te worden vervangen. Deze installatie is sterk verouderd en nieuwe onderdelen zijn moeilijk verkrijgbaar, waardoor wij het functioneren

niet meer kunnen waarborgen. Met moderne installaties kunnen de doelstellingen op gebied van duurzame bereikbaarheid beter worden bereikt, bijvoorbeeld door meer prioriteit te geven aan fietsers.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Mobiliteitsplan

Er ligt een vastgesteld mobiliteitsplan met daarin aangegeven de visie op gebied van mobiliteit, de doelstellingen die wij nastreven en daaraan gekoppeld het te voeren beleid, en een uitvoeringsplan om de doelstellingen daadwerkelijk te realiseren.

Fietsnetwerk

- Tweede fietspad Eeuwigelaan is gerealiseerd. Belangrijke fietspaden zijn verbreed. De veiligheid van de fietsers is verbeterd.
- De uitvoeringsagenda is geactualiseerd, mede op basis van de uitgangspunten uit het Fietsbeleidsplan van de gemeente Bergen en de resultaten van het mobiliteitsplan.

Fietstunnel N9

Afspraken rondom realisatie fietstunnel en aanpak kruispunt, inclusief de financiering, zijn gereed en de uitvoeringsplanning is vastgesteld.

Beperken overlast aansluiting A9

- De effecten in Egmond-Binnen van de verkeerskundige keuzes worden permanent gemonitord.

Parkeerdruk reduceren

- De mogelijke locaties voor overloopterreinen en/of transferia zijn in beeld gebracht en er is gestart met de concrete uitwerking.
- Beleid voor het beter benutten van parkeerplaatsen op eigen terrein is uitgewerkt en in gang gezet.

- Er is in beeld gebracht hoe woongebieden kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt.

Uitbreiding oplaadpunten

Het onderzoek naar behoeften is uitgevoerd. Op basis van nieuw beleid is gestart met de realisatie van nieuwe oplaadpunten, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten in Egmond aan Zee zijn vervangen door een moderne verkeersregelininstallatie (iVRI). Voor de vervanging van de verkeerslichten in (Nieuwe) Egmonderstraatweg-Heilooër Zeeweg in Egmond aan den Hoef ligt een voorstel klaar voor uitvoering in 2025 of uiterlijk voor de zomer van 2026.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting. In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden **vet** getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

			1 =1.000	korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
kn	nb	2a	.1	Actualiseren strandbeleid			50	N							I
kn	nb	2a	.2	Stichting Kranenburgh verlenging tijdelijke subsidie			145	N							I
kn	aut	2a	.3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO			62	V	74	N	137	N	143	N	S
kn	aut	2a	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N							2	V	S
kn	aut	2a	.5	Ophogen/onderhoud vier strandslagen			100	N							I
fr	aut	2a	.6	Aframing energiebudget voor dit PO	12	V	12	V	12	V	12	V	12	V	S
fr	aut	2a	.7	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	48	N	58	N	68	N	79	N	87	N	S
kn	nb	2b	.1	Actualisatie horecabeleid gemeente Bergen			25	N							I
kn	nb	2b	.2	Maatwerk en fundament voor vitale, lokale sterke economische kernen			60	N							I
kn	nb	2b	.3	Evaluatie BIZ Egmond aan Zee			30	N							I
kn	aut	2b	.4	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO			0	V	0	V	0	V	0	V	S
kn	aut	2b	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO									0	V	S
fr	aut	2b	.6	Actualiseren budget BIZ Bergen Centrum € 76.000 2024	0										I
kn	aut	2c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	13	V	2	V	2	V	2	V	4	V	S
kn	aut	2c	.2	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO			0	N	0	N	0	V	0	V	S
fr	aut	2c	.3	Kosten Coöperatie Parkeerservice	71	N	73	N	75	N	78	N	80	N	S
fr	aut	2c	.4	Aframing energiebudget voor dit PO	23	V	23	V	23	V	23	V	23	V	S

2a.1 Actualiseren strandbeleid

Voor het actualiseren van het strandbeleid wordt gebruikgemaakt van externe expertise. Hiervoor is € 50.000 benodigd. Een extern bureau gaat assisteren bij het verzamelen van data, opzetten van het onderzoek en vormgeving van de strandnota

2a.2 Stichting Kranenburgh verlenging tijdelijke subsidie

De tijdelijke subsidie wordt verlengd in verband met het uitbreiden van het personeel (fondsenwerver en collectiebeheerder) voor het opschonen van de collectie. Daarna wordt er geëvalueerd.

2a.3 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO

De jaarlijkse subsidies worden geïndexeerd met de inflatie, nationale consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgesteld door het Centraal Planbureau. Voor het jaar 2025 is dit 2,8%

2a.4 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2a.5 Ophogen/onderhoud vier strandslagen

In 2025 moeten er onderhoud plaatsvinden aan vier strandslagen. De kosten worden geraamd op € 25.000 per strandslag

2a.6 Aframing energiebudget voor dit PO

Eerder zijn de budgetten voor energiekosten structureel verhoogd in verband met de eerdere snelle stijging van de prijzen. Dit wordt nu weer geactualiseerd.

2a.7 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Zie verder de verklaring onder mutatie 1b.26.

2b.1 Actualisatie horecabeleid gemeente Bergen

Evaluatie en actualisering van horecabeleid. Conform afspraak horecaoverleg november 2023.

2b.2 Maatwerk en fundament voor vitale, lokale sterke economische kernen

In de kernen Bergen, Schoorl en Egmond faciliteren we een centrummanager om ondernemersinitiatieven omhoog te halen die bijdragen aan een sterk en levendig economisch hart in al onze kernen. De centrummanager zorgt ervoor, dat de gemeente, vastgoedeigenaren en de lokale ondernemers structureel met elkaar samenwerken en uitvoering geven aan het BIZ (Bedrijveninvesteringszone)-plan per kern om de aantrekkingskracht en het economisch klimaat van de kernen te

blijven versterken. Ook begeleidt en stimuleert de centrummanager verdere professionalisering van het BIZ-bestuur.

2b.3 Evaluatie BIZ Egmond aan Zee

De huidige BIZ Egmond aan Zee heeft een looptijd tot 31-12-2025. De wettelijke termijn van een BIZ is maximaal 5 jaar.

Dat betekent dat volgend jaar het gehele juridisch proces om een BIZ op te richten opnieuw uitgevoerd dient te worden.

In de uitvoering dient een nieuw BIZ-plan in afstemming met het bestuur en andere ondernemers opgezet te worden.

En ook een draagvlakmeting voor ca.125 bedrijven, controle door een stemcommissie, het vervaardigen van college- en raadsvoorstellen en afstemming met Juridische Zaken.

2b.4 Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO

Betreft de aanpassing van de bijdrage aan de begroting 2025 van Cocensus. (Betreft bedragen kleiner dan € 500 daarom afgerond € 0.)

2b.5 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2b.6 Actualiseren budget BIZ Bergen Centrum

Voor 2024 wordt € 118.000 beschikbaar gesteld aan de stichting BIZ Bergen Centrum. Een even groot bedrag wordt geïnd bij ondernemers via Cocensus. Lasten en baten worden over 2024 bijgesteld met € 76.000 vandaar budgetneutraal.

2c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2c.2 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO

De jaarlijkse subsidies worden geïndexeerd met de "Inflatie, nationale consumentenprijsindex (cpi)" zoals vastgesteld door het Centraal Planbureau. Voor het jaar 2025 is dit 2,8% (betreft bedragen kleiner dan € 500 daarom afgerond € 0.).

2c.3 Kosten Coöperatie Parkeerservice (CPS)

De kosten van CPS zijn vanaf 2024 voor handhaving en het technisch beheer op straat gestegen. Hiervoor wordt vanaf 2024 extra budget aangevraagd.

2c.4 Aframing energiebudget voor dit PO

Eerder zijn de budgetten voor energiekosten structureel verhoogd in verband met de eerdere harde stijging van de prijzen. Dit wordt nu weer geactualiseerd.

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Wat willen we bereiken?

In april 2019 is de notitie 'Woningbouwafspraken en programmering Regio Alkmaar' vastgesteld. Met deze notitie zijn de ambities en opgaven, programmering en woningbouwafspraken uit het RAP (Regionaal Actie Programma) nader uitgewerkt. Met deze nieuwe woningbouwafspraken gaat Regio Alkmaar zich meer richten op realisatiecapaciteit. Dit betekent dat er meer woningbouwlocaties aan de programmering moeten worden toegevoegd en dat het bouwtempo omhoog moet. Er moeten meer betaalbare woningen worden gerealiseerd om in de behoefte te voorzien.

Bergen heeft de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord ondertekend. We zullen ons inspannen om tweedeede betaalbare woningbouw te gaan realiseren. Onder het betaalbare segment vallen:

- De sociale huurwoningen tot € 879,66 per maand (prijspeil 2024);
- Middenhuur tot maximaal circa € 1.129,39 (prijspeil 2024);
- koopwoningen met een aankoop prijs van maximaal € 390.000 (VON).

De woningbouwprogrammering van de nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt zo ingepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad.

De eerste jaren is het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen lager. Om vertraging te voorkomen, worden reeds vastgelegde afspraken met ontwikkelaars niet opengebroken. Extra inzet op betaalbare woningbouw komt daarom op de middellange termijn terug in de realisatiecijfers.

Vanaf 1 juli 2023 geldt de Wet goed verhuurderschap (Wgv). Onderdeel van de wet is een gemeentelijk meldpunt voor ongewenst verhuurbedrag.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De nieuwe Huisvestingswet biedt meer toewijzingsmogelijkheden voor sociale koop en middenhuur. De Doelgroepenverordening en de Huisvestingsverordening moeten hierop worden aangepast.
- Zetten we waar nodig de Doelgroepenverordening in om bij nieuwbouw de categorieën sociale huur, middeldure huur en sociale koop te borgen.
- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen.
- Geven we uitvoering aan de Woondeal 2.0.
- De gemeente Bergen heeft per 1 januari 2024 een meldpunt voor ongewenst verhuurbedrag. Om de meldingen ook adequaat op te kunnen pakken moeten nog beleidsregels en procedures worden opgezet. Hiervoor is formatie en budget nodig.
- In 2025 willen we een woningmarktonderzoek houden. De voorkeur is om dit gezamenlijk met regio Alkmaar en de corporaties op te pakken.
- In de Prestatieafspraken met Kennemer Wonen en de Huurdersorganisaties is afgesproken om gezamenlijk een verdichtingsonderzoek (Stadsscan) uit te voeren. Met de stadsscan worden naoorlogse wijken gescand met veel geclusterd corporatiebezit. Hierdoor wordt de ruimte in bestaande stadswijken opgespoord en voorzien van een haalbaar en realistisch programma en proces om te komen tot verdichting. Hierdoor wordt duidelijk hoe Kennemer Wonen

binnen eigen bezit kan bijdragen door het toevoegen van woningaantallen en het tegelijkertijd werken aan wijkvernieuwing.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

De komende jaren is een toename te zien van het aantal woningen dat wordt opgeleverd. Ook het aantal woningen in de woningprogrammering neemt toe. Het aandeel betaalbare woningen is toegenomen.

- Geactualiseerde Huisvestingsverordening
- Geactualiseerde Doelgroepenverordening

Projecten

- Watertorengedebiet Egmond aan Zee

Bij de nieuwbouw van de sporthal wordt de sociale en maatschappelijke functie die de hal heeft gecontinueerd. Tevens worden 12 verandawoningen en 22 eengezinswoningen gerealiseerd. Na realisatie van de sporthal wordt deze in exploitatie genomen. Ook worden eengezinswoningen en 2-onder-1 kapwoningen gerealiseerd en wordt het openbaar gebied ingericht.

- Voetbalfusie Egmond

Er komt een nieuw voetbalcomplex op één van de bestaande drie locaties voor de nieuwe fusievereniging. Hiervoor is het sportcomplex aan de Hogedijk aangewezen als voorkeurslocatie. Wanneer in 2024 de besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden kan de volgende stap worden gezet richting de uitvoering van het project door middel van het opstarten van de aanbesteding van de aanleg van het sportcomplex en de aanvragen van de omgevingsvergunningen. In 2025 zou gestart kunnen worden met de realisatie.

- Parck de Beeck Bergen

Een nieuwe woonwijk met 76 sociale huurwoningen, 44 middenhuurwoningen en 32 vrijesectorwoningen met veel groen en water. In 2025 wordt deze wijk opgeleverd.

- Dorpsplein Bergen Centrum

Een kwalitatief hoogwaardig plan bestaande uit twee gebouwen met horeca op de begane grond en sociale huurwoningen en vrije sectorwoningen op de verdiepingen met een gezamenlijke parkeergarage en daarbijhorend openbaar gebied. Start van de realisatie, en eventueel ook de inhoud van het plan, is afhankelijk van het afronden van besluitvorming in de raad en te verwachten procedures bij de Raad van State.

- Harmonielocatie Bergen Centrum

Een nieuwe invulling op de locatie waar nu de brandweerkazerne en Bergense Harmonie zijn gevestigd bij de “entree” van het dorp. In het plan zullen op de begane grond commerciële functies worden gerealiseerd alsmede een nieuwe locatie voor de Bergense Harmonie. Op de verdiepingen worden sociale huurwoningen en vrije sectorwoningen gerealiseerd.

- Schoorl-centrum visie

Voor Schoorl-centrum is een stedenbouwkundige visie vastgesteld door de raad. Het plan voorziet in de bouw van 100-150 woningen. Tevens is aan de Sportlaan een parkeergarage gepland die plaats biedt aan circa 200 parkeerplaatsen. Voor de bouw van de woningen is een beeldkwaliteitsplan in voorbereiding. Tevens wordt onderzoek gedaan naar de stichtingskosten van de parkeergarage en de exploitatiemogelijkheden. Afhankelijk van de besluitvorming over het beeldkwaliteitsplan en de parkeergarage kan daarna een bestemmingsplan worden voorbereid.

- Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen

In de gemeente is grote behoefte aan betaalbare sociale huurwoningen. De sloop en nieuwbouw van Elkshove (Bergen), de herontwikkeling van Petruschool (Groet) en de herontwikkeling van het oude Rabobankgebouw (Schoorl) geven invulling aan de gemeentelijke uitwerking van de prestatieafspraken en de doelstelling van het bouwen van meer sociale huurwoningen. Deze woningbouwplannen worden aangeduid als de Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen. In elk bouwplan worden ongeveer 20 woningen gerealiseerd. Het totale woningbouwprogramma van de komende jaren voor de Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen komt daarmee uit op circa 60 woningen in de categorieën 1 en 2.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Milieutaken

Wat willen we bereiken

Het realiseren en behouden van een schone, veilige en duurzame leefomgeving en hierbij zorgen dat we adequaat kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen?

De uitvoering van de milieutaken is in 2025 geheel ingericht zoals vereist voor de Omgevingswet en volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN), nadat deze in 2024 van kracht is geworden. Door ervaringen in 2024 met de implementatie van de wet zullen mogelijke aanpassingen voor 2025 duidelijk worden. Dit brengt mogelijk extra kosten met zich mee. Deze kosten kunnen pas na de eerste ervaringen worden ingeschat en zullen inzichtelijk worden bij het opstellen van de OD NHN-begroting voor 2025.

De OD NHN richt zich in samenwerking met de deelnemende gemeenten en Provincie op het Interbestuurlijk programma versterking Vergunning-, Toezicht- en Handavingsstelsel (IBP-VTH).

Voor goed toezicht op milieu en leefbaarheid moet er flink wat veranderen bij de 29 omgevingsdiensten in Nederland. Dat concludeerde de commissie Van Aartsen ruim twee jaar geleden. Die deed daarbij aanbevelingen. Ook kwam de commissie met zes robuustheidscriteria. Deze vormen de pijlers voor het door het ministerie van I & W opgezette IBP-VTH. De OD NHN voldoet momenteel niet volledig aan de criteria. Er wordt gewerkt aan een transitieplan om uiterlijk 1 april 2026 volledig te voldoen, zoals

gesteld in het IBP-VTH. Dit plan beschrijft de benodigde maatregelen en aanpassingen aan de organisatie en de werkprocessen. De effecten daarvan kunnen nog niet in beeld worden gebracht. Echter, omdat de OD NHN in de huidige situatie niet voldoet, dient rekening te worden gehouden met meerkosten die benodigd zullen zijn om de organisatie robuust te maken. In de regio Alkmaar-IJmond-Haarlem wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. Via de bestuurlijke agenda wordt aangehaakt bij de Bestuurlijk Regie Schiphol. Daarbij wordt samengewerkt in de NOVEX Schipholregio. Een rijk-regio-traject om in samenwerking de diverse opgaven binnen de Schipholregio integraal op te pakken. Dit alles vanuit het oogpunt van hinderbeperking, leefklimaat en gezondheid.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In 2025 wordt onder de Omgevingswet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. De jaren 2024 en 2025 worden gezien als leertraject waarin duidelijk zal worden hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal meldingen en een zichtbare verbetering in de periodieke door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring.

Klimaat

Het Programma Klimaat zal zich in 2025 verder ontwikkelen op basis van een nieuw Programmaplan 2025 - 2030. Dat zal eind 2024 of begin 2025 aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd als opvolger van het Ambitiedocument uit 2020. Op basis van steeds meer kaders vanuit EU en Rijk, maar ook met meer juridische en financiële middelen om uitvoering te geven aan de doelen in de Klimaatwet. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de

enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met collega's uit verschillende domeinen, teams en disciplines. En vooral meer samen met bewoners, bewonersinitiatieven zoals energiecoöperaties en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente blijft haar rol invullen als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2025. Daarbij wel meteen een disclaimer: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het 'speelveld' er elke maand anders uitziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Bovendien proberen we waar mogelijk te versnellen en op te schalen, omdat dat echt nodig is om de doelen te halen.

1. Energietransitie

Voor de opwek van duurzame energie zetten we onder andere in op het continueren van de groei van zonnepanelen op grote daken van bedrijven. Ook onderzoeken we de mogelijkheid tot de aanleg van een zonneveld op gemeentelijke grond.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie ondersteunen we woningeigenaren van verschillende doelgroepen in het verduurzamen van hun woning. Op die manier helpen we inwoners met hun bijdrage om het gezamenlijke doel om in 2050 aardgasvrij te wonen voor elkaar te

krijgen. We willen duidelijkheid geven over de manier waarop dat (het beste) kan en daar goed over communiceren, met online campagnes en het Klimaatplein.

Ook willen ervoor zorgen dat er steeds meer vve's goed geïsoleerd zijn zodat de doelstellingen uit het Nationaal Isolatie Programma worden behaald. Verder willen wij dat besturen van vve's goed geïnformeerd worden om na isolatie verdere stappen te ondernemen zodat de doelen uit het Klimaatakkoord worden bereikt.

Bedrijven

Bedrijven ondersteunen we bij het verduurzamen van hun bedrijfspanden, en het voldoen aan hun wettelijke verplichtingen hierover. Dit doen we door het ter beschikking stellen van onafhankelijk en kosteloos energieadvies aan bedrijven en begeleiding bij de implementatie daarvan.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2025-2026 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema's: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven. Daarnaast (deels samen met team grondstoffen) richten we ons meer op voorkomen van afval, in de eigen organisatie en bij inwoners en bedrijven.

- Ruimte creëren voor natuurinclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma voortzetten en programma uitbreiden;
- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;
- Consumenten voorlichten en betrekken bij repareren, hergebruiken en voorkomen van afval;
- Voorkomen van afval in de eigen organisatie op kantoor, in de openbare ruimte en op de bouwplaats.
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;

- Koplopernetwerk van bedrijven in bouw, toerisme en textielbranche stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het vastgestelde beleidsplan met uitvoeringsprogramma 2023-2026: “Op weg naar klimaatadaptieve en natuurinclusieve gemeenten”. Op deze wijze zetten we ons in voor de door het Rijk gestelde ambitie om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. De gemeente zet zich in op drie niveaus:

- Huis en pand; we lichten voor, informeren en sluiten aan bij bestaande initiatieven. Daarnaast faciliteren en stimuleren we onze inwoners en ondernemers op het vlak van klimaatadaptatie.
- Straat, wijk en gebied; nieuwbouw ontwikkelingen en herinrichting van de openbare ruimte gebeurt klimaatadaptief.
- Regio; de gemeente werkt samen in de regio Alkmaar voor kostenbesparing en kennisdeling.

4. Duurzame Mobiliteit

In 2023 hebben Gedeputeerde Staten, met input van de regiogemeenten, de eerste Regionale Agenda Mobiliteit (RAM) vastgesteld, waarin alle regionale projecten en maatregelen op het gebied van mobiliteit zijn gebundeld. Hierbij wordt de Ladder van Verdaas aangehouden als leidraad: verminderen van vervoersbewegingen, inzetten op duurzame mobiliteit, beter benutten van de bestaande infrastructuur en tenslotte pas aanleggen van nieuwe infrastructuur. Op gemeenteniveau is in 2023 een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld (inclusief uitbreiding fte en budget voor uitvoering). In 2024 heeft de provincie met gemeenten alsnog een Regionaal MobiliteitsProgramma (RMP) opgesteld, dat verwerkt is in de RAM. Die gaan we uitvoeren.

In 2025 wordt vervolg gegeven aan het uitvoeren van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur. In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden.

Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen door het uitvoeren van het Fietsbeleidsplan en het realiseren van goede aansluitingen op de regionale doorfietsroute.

De visie op (duurzame) mobiliteit wordt onderdeel van de op te stellen Mobiliteitsplan.

5. Duurzame bedrijfsvoering

De gemeente heeft de verplichting tot een CO₂-reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille in 2030 van 55%, in 2050 van 95% (t.o.v. 1990), en 100% aardgasvrije panden in 2050. De strategie om deze doelen te kunnen bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld.

Daarnaast wordt op andere onderdelen binnen de werkorganisatie (wagenpark, HR, facilitair) bekeken waar nog stappen gezet kunnen worden naar verdere verduurzaming.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Wat willen we bereiken?

Het groene karakter binnen en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente. Het draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Behoud daarvan, vooral het openhouden van het buitengebied, is essentieel. Tegelijkertijd zien wij dat de druk op onze schaarse buitenruimte groter wordt door ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de opgave om meer woningen voor onze inwoners te realiseren. Verder zien wij taken op ons afkomen als gevolg van de verandering van het klimaat. Wij streven naar een goede balans tussen de diverse ontwikkelingen die het groene karakter van onze gemeente waarborgt en waarbij rekening wordt gehouden met de verandering.

In het vastgestelde groenbeleidsplan is afgesproken dat het aantal bomen per jaar met 175 bomen moet toenemen. Deze ambitie wordt nagestreefd waarbij het vinden van passende locaties voor een dergelijk aantal bomen uitdagend is.

Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de verbinding van groen en klimaatadaptieve maatregelen zoals betere infiltratie en aanleg van koeltegebieden.

Aandacht voor biodiversiteit is een van de pijlers uit het groenbeleidsplan. Wij willen bereiken dat de teruggang van de biodiversiteit een halt wordt toegeroepen en waar mogelijk de biodiversiteit verbeterd wordt.

De gemeente Bergen heeft een belangrijke rol bij het zorgen voor een goede waterkwantiteit (doorstroming) en waterkwaliteit. Hiervoor is onder andere een baggerplan gemaakt. Met de uitvoering van dit plan willen wij tevens recreatieve en ecologische functies versterken en waarborgen. Deze werkzaamheden zijn verder van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Groen

In 2024 is een groenbeheerplan opgesteld waarin een concrete uitwerking is opgenomen van de doelstellingen zoals deze in het vastgestelde groenbeleidsplan zijn geformuleerd. Hierbij zijn vraagstukken als biodiversiteit, klimaatadaptatie en hittestress belangrijke thema's. Het groenbeheer wordt volgens dit beheerplan uitgevoerd.

We maken een uitvoeringsplan voor 't Oude Hof in Bergen waarbij deze weer de kwaliteit verkrijgt die past bij het bijzondere en historisch landgoed. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan het verder herstellen van de beschoeiingen (fase 2), de kwaliteit van de paden en het herpositioneren van de parkeergelegenheid om geparkeerde auto's uit het zicht te halen.

Verder versterken wij het groene karakter door:

- Geen bomen kappen bij bouwprojecten en tuinen opleveren met zwarte grond (geen verharding);
- De ontwikkeling van nieuwe 'natuurpareltjes' waaronder een eigendomsperceel in de Zuurvenspolder;
- Verbetering van infiltratie door wegversmalling, doorlatende bestrating en aanleg wadi's;
- Blad niet als afval zien maar als natuurlijk product dat thuishoort in plantsoenen, het toepassen biologische bollen en inheemse beplanting.

Er wordt onderzocht waar ecologisch maaien in met name het buitengebied kan worden uitgebreid.

Water

Uit recente inspecties van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) blijkt dat er niet voldoende watergangen meegenomen zijn in het baggerplan en de begroting. HHNK heeft de gemeente aangeschreven voor meerdere locaties die niet voldoen aan de baggereisen; de legger van HHNK. Het baggerplan gaat alleen uit van openbare watergangen maar ook niet-openbare watergangen in eigendom van de gemeente Bergen, zoals die bij sportcomplexen en begraafplaatsen, moeten in het plan worden opgenomen. Het baggerplan moet daarom worden geactualiseerd. Bij de actualisatie wordt direct rekening gehouden met onverwachte prijsstijgingen. De verwachting is dat daardoor de bedrage in de begroting flink verhoogd moet worden voor de komende jaren.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken?

- Er ligt een vastgesteld groenbeheerplan met daarin een concrete uitwerking van de doelstellingen zoals deze in het groenbeleidsplan zijn geformuleerd. Het groenbeheer wordt volgens dit beheerplan uitgevoerd;
- Er ligt een vastgesteld uitvoeringsplan voor 't Oude Hof in Bergen en er is een start gemaakt met de uitvoering daarvan;
- Er is meer groen in Egmond aan Zee (vooral Egmond-Zuid);
- Er is meer biodiversiteit binnen onze gemeente, waaronder meer leefruimte voor bijen en vlinders en meer soorten insecten in de bermen;
- Er is meer vergroening van versteende gebieden, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren. Zo wordt er bij herinrichtingen meer rekening gehouden met groen en wordt versterking verminderd waardoor de infiltratie vergroot;
- De rapportage 'Meerjarenplanning baggeren watergangen 2021-2028 gemeente Bergen' is geactualiseerd en de benodigde extra middelen zijn in de gemeentelijke begroting opgenomen

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.
In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden **vet** getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

			1 =1.000	korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		2028		I/S
kn	aut	3a	.1	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO			33	V	33	V	33	V	34	V	S
kn	aut	3a	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	N	0	V	0	V	1	V	4	N	S
fr	aut	3a	.3	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	8	V	8	V	8	V	8	V	8	V	S
fr	aut	3a	.4	Project Schoorl-centrum	152	N									I
fr	aut	3a	.5	Voetbalfusie budget aankoop opstallen	600	V	600	N							I
fr	aut	3a	.6	Voetbalfusie budget sloop opstallen	50	V	50	V	100	N					I
fr	nb	3a	.7	Opheffen reserve RO-projecten											I
fr	nb	3a	.8	Amendement 7.1 Oplossen knelpunten waterproblematiek			60	N	40	N					I
kn	nb	3b	.1	Afvalstoffenheffing naar 100% kostendekkendheid			138	V	138	V	138	V	138	V	S
kn	aut	3b	.2	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO (afval en riool)			0		0		0		0		S
kn	aut	3b	.3	Bijdrage Omgevingsdienst begroting 2025			8	N	16	N	25	N	29	N	S
kn	aut	3b	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO (riool en afval)			0		0		0		0		S
kn	aut	3b	.5	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO			0	V	0	V	0	V	0	V	S
fr	aut	3b	.6	Afvalstoffenheffing actualisatie	16	N	16	V	17	V	21	V	154	V	S
fr	nb	3b	.7	Maximum instellen reserve energietransitie											S
kn	aut	3c	.1	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO			0	N	1	N	1	N	1	N	S
kn	aut	3c	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	254	V	9	V	5	N	1	N	82	N	S
fr	aut	3c	.3	Aframing energiebudget voor dit PO	125	V	125	V	125	V	125	V	125	V	S
fr	aut	3c	.4	Verkoop snippergroen	209	V									I
fr	aut	3c	.5	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	18	V	17	V	15	V	14	V	12	V	S
fr	aut	3c	.6	Aansluiting huishoudens op glasvezelnetwerk 2024 € 183.655	0										I

3a.1 Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO

Betreft de aanpassing van de bijdrage aan de begroting 2025 van Cocensus.

3a.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3a.3 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO
Zie verder de verklaring onder mutatie 1b.26.

3a.4 Project Schoorl-centrum

In het voorstel bestuursopdracht Schoorl-centrum is aangegeven dat de wijzigingen meegenomen worden in de 1e Firap 2024 / Kadernota 2025 op basis van de keuze door het college. De totale kosten bedragen € 252.000 waarvan € 83.000 aan interne uren die al begroot staan. De totale kosten worden gedekt door anterieure overeenkomsten, grondverkoop en eventueel op te starten grondexploitatie. Zodra de inkomsten bekend en zeker zijn worden die verwerkt in het eerstvolgende P&C-document.

3a.5 Voetbalfusie budget aankoop opstallen

Het in december 2017 door uw raad beschikbaar gestelde bedrag voor de aankoop van de opstallen was € 750.000.

Er is in 2023 al een voorschot betaald van € 30.000 aan VV Egmond voor de aankoop van de opstallen. Hierdoor is het resterende budget € 720.000. De verwachting is dat er dit jaar nog een voorschot wordt betaald van € 120.000, omdat de club het voorlopig ontwerp laat uitwerken tot een definitief ontwerp. De overige € 600.000 schuift door naar 2025 aangezien de gemeente in 2025 de bestaande opstallen van Egmondia, Zeevogels en St. Adelbert overneemt.

3a.6 Voetbalfusie budget sloop opstallen

Het in december door uw raad beschikbaar gestelde bedrag voor de sloop van de opstallen was € 150.000, waarvan nu € 50.000 in 2024 en € 100.000 in 2025 staat begroot.

De verwachting is dat de gemeente de opstallen van Zeevogels in 2025 sloopt en dat de sportcomplexen van Egmondia en St. Adelbert in 2025 nog in gebruik zijn. Na oplevering van het nieuwe sportcomplex worden in 2026 de andere twee opstallen gesloopt. Vandaar de verdeling € 50.000 in 2025 en € 100.000 in 2026.

3a.7 Opheffen reserve RO-projecten

Na de begrote uitname van € 213.139 in 2024 is de stand van de reserve € 0. De reserve is niet meer nodig. In het vervolg worden de budgetten via de daarvoor bestemde procedures aangevraagd. De reserve wordt met ingang 31-12-2024 opgeheven. Hiervoor worden de huidige begrote uitnamen in 2024 ook als realisatie geboekt.

3a.8 Amendement 7.1 Oplossen knelpunten waterproblematiek
Betreft de financiële uitwerking van het amendement 7.1 met betrekking tot het oplossen van de waterproblematiek.

3b.1 Afvalstoffenheffing naar 100% kostendekkendheid

Bij de afvalstoffenheffing werd slechts 88% van de overhead toegerekend. Vanaf 2025 wordt dit 100% zodat dit ook 100% kostendekkend is.

3b.2 Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO (afval en riool)

Betreft de aanpassing van de bijdrage aan de begroting 2025 van Cocensus. Dit is budgetneutraal voor het begrotingssaldo, omdat het via de voorzieningen afvalstoffen- en rioolheffing loopt.

3b.3 Bijdrage Omgevingsdienst begroting 2025

Begroting 2025 geïndexeerd met FUGR (financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen) over 2026 t/m 2028.

Dit is nog exclusief de uitwerking van het 'Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel'. Het financieel effect daarvan wordt later in het jaar via een begrotingswijziging aangeboden.

3b.4 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO (riool en afval)

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel. Betreft investeringen riool en afval die via de voorzieningen lopen en is daarmee budgetneutraal voor het begrotingssaldo.

3b.5 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO

De jaarlijkse subsidies worden geïndexeerd met de Inflatie, nationale consumentenprijsindex (cpi) zoals vastgesteld door het Centraal Planbureau. Voor het jaar 2025 is dit 2,8%

3b.6 Afvalstoffenheffing actualisatie

Betreft actualisatie van opbrengsten en inkomsten, voor 2028 was het geïndexeerde bedrag aan heffingen nog niet opgenomen.

3b.7 Maximum instellen reserve energietransitie

Bij het instellen van de spaarreserve Energietransitie is verzuimd om een maximum bedrag in te stellen. Na de storting vanuit het jaarrekeningtraject 2023 is de stand van de reserve inmiddels € 667.000. Voorgesteld wordt om deze reserve vanaf 2025 te maximeren op € 750.000. De reserve is in 2019 ingesteld om ervoor te zorgen dat door vertraging in de fasering van de uitgaven budgetten bij de jaarrekening in het resultaat zouden vallen. Inmiddels mag worden verwacht dat dit beter te plannen is.

3c.1 Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO

Betreft de aanpassing van de bijdrage aan de begroting 2025 van Cocensus.

3c.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3c.3 Aframing energiebudget voor dit PO

Eerder zijn de budgetten voor energiekosten structureel verhoogd in verband met de eerdere harde stijging van de prijzen. Dit wordt nu weer geactualiseerd.

3c.4 Verkoop snippergroen

Deel begrote opbrengsten verkoop snippergroen uit 2023 wordt in 2024 gerealiseerd. Dit betreft Jacob Glasstraat 2 ad. € 5.400, Duinweg 15 ad € 170.000 en Wimmenummerpolder ad. € 33.159.

3c.5 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Zie verder de verklaring onder mutatie 1b.26.

3c.6 Aansluiting huishoudens op glasvezelnetwerk € 183.655

De glasvezelaanbieder gaat alle niet-aangesloten huishoudens de kans geven om kosteloos een na-aansluiting te laten doen. Dit betreft een kosteloze aansluiting in huis zonder dat een abonnement benodigd is en is op vrijwillige basis. De meeste werkzaamheden vinden plaats op particulier terrein. De glasvezelkabel wordt opgegraven op gemeentelijke grond en vanuit daaruit doorgevoerd naar particulier terrein. Er wordt € 183.655 aan beheer-, degeneratie- en onderhoudskosten in rekening gebracht bij de glasvezelaanbieder. Dit wordt budgetneutraal (inkomsten en uitgaven) opgenomen in de begroting.

Programma 4 Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

Een structureel sluitende begroting voor 2025.

Wat gaan we daarvoor doen?

1 Een structureel sluitende begroting 2025

Ons doel is een structureel sluitende begroting voor 2025 aan uw raad voor te leggen.

2 Zo laag mogelijke lokale lasten

Uitgangspunt is dat de tarieven riool- en afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. Verder heeft de gemeenteraad van Bergen als kader opgesteld dat bij de inwoner 'zo laag mogelijke lokale lasten' in rekening worden gebracht bij de doorbelasting van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Als hiervan wordt afgeweken dan wordt dat altijd aan de gemeenteraad voorgelegd ter goedkeuring.

Afval

Bij de vaststelling van het grondstoffenbeleidsplan is besloten om met ingang van 2024 een variabele heffing in te voeren. Inwoners worden aangeslagen voor een vast tarief voor een meerpersoonshuishouden of een éénpersoonshuishouden. Daarnaast betalen zij een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Door deze twee bedragen bij elkaar op te tellen wordt het totale bedrag aan afvalstoffenheffing per huishouden bepaald. Hierbij geldt het principe van 'de vervuiler betaalt'. Inwoners die veel restafval aanbieden betalen daardoor een hoger bedrag aan afvalstoffenheffing dan inwoners die afval beter scheiden en daardoor minder vaak restafval aanbieden.

Op dit moment wordt slechts 88% van de overheadkosten toegerekend aan de afvalstoffenheffing. Met ingang van 2025 wordt uiteindelijk tot volledige kostendekkenheid met betrekking tot de overhead overgegaan.

Vooralsnog is de verwachting dat de afvalstoffenheffing met circa 2,5% tot 4% stijgt ten opzichte van 2024. De werkelijk benodigde stijging wordt bekend bij de begroting 2025 als er meer inzicht is met betrekking tot het effect van de invoering van de variabele heffing met ingang van 2024.

Bij de berekening van de variabele heffing wordt uitgegaan van een gemiddelde van 8 aanbiedingen voor lediging per jaar voor een 140 en een 240 liter container.

Het basistarief per variabele aanbieding is het tarief van een container van 240 liter container. Alle overige tarieven voor de variabele aanbiedingen zijn hiervan afgeleid door het aantal liter te delen door 240 liter en dan te vermenigvuldigen met het tarief van een 240 liter container.

Voor de hoogbouw geldt een extra korting van 30% op het tarief per zak van 30 liter of 60 liter. Dit omdat men in de hoogbouw geen PMD-bak heeft en daarom minder kan scheiden en meer restafval heeft.

Riool

Het riooltarief volgt één op één uit de het in 2023 door de raad vastgestelde PWR (Programma stedelijk water en riolering) wat de opvolger is van het GRP (gemeentelijk rioleringsplan).

Door de keuze voor duurzame financiering via de opbouw van een spaarvoorziening dienen? de in PWR opgenomen tarieven gevolgd

te worden. De tarieven zoals opgenomen in het PWR dienen nog wel met ingang van 2025 geïndexeerd te worden. Voor 2025 betekent dit dat het in PWR opgenomen tarief 2025 van € 209,02 met de index “Inflatie, nationale consumentenprijsindex (CPI)” voor 2025 uit de MEV 2024 van 2,8% wordt verhoogd en dan uit komt op € 214,87.

OZB

Voor de OZB is jaarlijks als minimale stijging het pNB (prijs Nationale Bestedingen) over het vorige jaar nodig om budgetneutraal te blijven ten aanzien van de korting op de algemene uitkering door het Rijk. Dit is voor 2025 nu 6,3%. Deze pNB is medio maart 2024 gepubliceerd door de Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB (Centraal Planbureau). Vooralsnog gaan we uit van een stijging van de opbrengsten van 4% voor 2025.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- Een vastgestelde programmabegroting 2025-2028 waarin de jaarschijf 2025 structureel sluit.
- De ontwikkeling van de lokale lasten

Trends en Ontwikkelingen bij dit programmaonderdeel

Ontwikkeling Gemeentefonds

- Herijking
De concept herijking Gemeentefonds komt voor ons uit op een nadeel van circa € 96 per inwoner (totaal circa 2,8 mln.). Over 2023 t/m 2025 is € 37,50 in mindering gebracht, € 7,50 in 2023 en € 15 in 2024 en 2025. De planning is dat begin 2025 duidelijk wordt hoe het restant wordt ingevoerd. Vooralsnog hebben wij in onze begroting rekening gehouden met het doorzetten van de korting van € 15 per inwoner in 2026 t/m 2028.
- OEM
Er loopt nu een onderzoek naar de overige eigen middelen (OEM) en hoe hiermee om te gaan. Dit is voor ons een risico

aangezien eerder het idee bestond om die ook mee te nemen in de vereveningsbijdrage net als bij de OZB. Het gaat hier om de inkomsten uit parkeren, toeristenbelasting en forensenbelasting.

- Meicirculaire 2024
In de Voorjaarsnota 2025 is duidelijk geworden dat het Rijk de verdere oploop van de opschalingskorting met ingang van 2026 afschaft en dat er extra indexatie voor de Wmo komt. Verder gaat de nieuwe indexatie systemethiek van het Gemeentefonds al eerder in. Welk effect dit heeft op onze algemene uitkering wordt duidelijk bij de meicirculaire 2024.
- Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied
Er is nog geen duidelijkheid of en wanneer uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied in zou gaan.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden **vet** getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

1 =1.000				korte omschrijving	2024								I/S		
kn	nb	4	.1	Inzet stelpost extra accres uit meicirculaire 2022					1.000	V	1.200	V	1.200	V	S
kn	nb	4	.2	Inzet jaarlijkse stelpost indexatie 2025			615	V	615	V	615	V	615	V	S
kn	nb	4	.3	Aanpassing parkeertarief			105	V	105	V	105	V	105	V	S
kn	nb	4	.4	Aanpassing tarief toeristenbelasting			81	V	81	V	81	V	81	V	S
kn	nb	4	.5	Forensenbelasting opbrengsten			35	V	36	V	37	V	4	N	S
kn	nb	4	.6	Woningen OZB-opbrengsten			171	V	174	V	178	V	182	V	S
kn	nb	4	.7	Niet-woningen OZB-opbrengsten			70	V	72	V	73	V	75	V	S
kn	nb	4	.8	Verhoging jaarlijkse structurele stelpost indexatie					7	N	21	N	42	N	S
kn	aut	4	.9	BUCH Begroting 2025			1.070	N	1.036	N	1.001	N	769	N	S
kn	aut	4	.10	Bijdrage RHCA begroting 2025			0	N	1	N	2	N	3	N	S
kn	aut	4	.11	Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO			47	N	51	N	65	N	70	N	S
kn	aut	4	.12	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	132	N	61	N	37	N	32	N	46	N	S
fr	aut	4	.13	Verwerking Kaderbrief BUCH raad	288	N	371	N	385	N	398	N	414	N	S
fr	aut	4	.14	Correctie BUCH bijdrage	49	N	51	N	53	N	55	N	57	N	S
fr	aut	4	.15	Aframen stelpost daling inkomsten door parkeergarage Harmonielocatie	87	V	87	V	87	V	87	V	87	V	S
fr	aut	4	.16	Rente schatkistbankieren	400	V									I
fr	aut	4	.17	Aframing energiebudget voor dit PO	20	V	20	V	20	V	20	V	20	V	S
fr	aut	4	.18	Parkeervergunningen	200	N	204	N	208	N	213	N	217	N	S
fr	aut	4	.19	Parkeernaheffingen	90	V	90	V	90	V	90	V	90	V	S
fr	aut	4	.20	Actualisatie areaal toeristenbelasting	191	V	196	V	200	V	205	V	209	V	S
fr	aut	4	.21	Actualisatie areaal parkeeruren	173	V	177	V	181	V	186	V	195	V	S
fr	aut	4	.22	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	3	N	4	N	4	N	5	N	6	N	S
fr	nb	4	.23	Bestuurlijk strategische herpositionering	75	N	25	N							I
fr	aut	4	.24	Advieskosten college	150	N									I

4.1 Inzet stelpost extra accres uit meicirculaire 2022

Bij de meicirculaire 2022 was een groot deel van de hoge accres stijging apart gezet voor toekomstige indexatie. Het restant van deze stelpost wordt nu geheel ingezet als dekking voor de gestegen kosten en het meerjarige tekort.

4.2 Inzet jaarlijkse stelpost indexatie 2025

De jaarlijkse structurele stelpost indexatie wordt ingezet als dekking voor de gestegen kosten.

4.3 Aanpassing parkeertarief

Voorgesteld wordt om het parkeertarief met € 0,10 cent te verhogen (4%) in plaats van de begrote € 0,05 cent. Het tarief wordt dan € 2,40 in plaats van € 2,35.

4.4 Aanpassing tarief toeristenbelasting

Voorgesteld wordt om het tarief met € 0,10 cent te verhogen in plaats van de begrote € 0,05 cent. Het tarief wordt dan € 2,30 in plaats van € 2,25.

4.5 Forensenbelasting opbrengsten

De forensenbelasten laten we stijgen met hetzelfde percentage (4%) als de OZB. (In 2028 stond te hoog bedrag begroot.)

4.6 Woningen OZB-opbrengsten

In Bergen stijgen de WOZ waarden sneller dan het landelijk gemiddelde. Verder gebruikt het Rijk als indexatie het pBP over 2023 van 6,3% (prijs Nationale Bestedingen). Vooralsnog is 4% stijging van de opbrengsten opgenomen.

4.7 Niet-woningen OZB-opbrengsten

In Bergen stijgen de WOZ waarden sneller dan het landelijk gemiddelde. Verder gebruikt het Rijk als indexatie het pBP over 2023 van 6,3% (prijs Nationale Bestedingen). Vooralsnog is 4% stijging van de opbrengsten opgenomen.

4.8 Verhoging jaarlijkse structurele stelpost indexatie

De jaarlijkse structurele stelpost werd met 3% per jaar verhoogd maar door het grote aandeel jeugdhulp in de indexatie en de wijziging in de indexatie van de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt dit verhoogd naar 4% per jaar.

4.9 BUCH Begroting 2025

Dit betreft de financiële verwerking van de effecten uit de concept Begroting 2025 BUCH.

4.10 Bijdrage RHCA begroting 2025

Betreft de actualisatie van de bijdrage conform de begroting 2025 van de RHCA.

4.11 Bijdrage Cocensus begroting 2025 voor dit PO

Betreft de aanpassing van de bijdrage aan de begroting 2025 van Cocensus.

4.12 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel. Voor PO 4 betreft dit grotendeels de technische tegenboeking van de omslagrente vanuit alle programmaonderdelen.

4.13 Verwerking Kaderbrief 2025 BUCH

Dit betreft de financiële verwerking van de effecten uit de kaderbrief 2025 van de BUCH zoals vastgesteld in de raad van 15 februari 2024.

4.14 Correctie BUCH bijdrage

Dit betreft een correctie op een eerdere foute verwerking met betrekking tot de BUCH bijdrage.

4.15 Aframen stelpost daling inkomsten door parkeergarage Harmonielocatie

Dit is een inschatting gebaseerd op plannen van jaren terug die daardoor niet meer actueel is. Wanneer de parkeergarage daadwerkelijk wordt gebouwd is een nieuwe inschatting van de effecten op de gemeentelijke parkeerinkomsten noodzakelijk. Voorstel is om deze stelpost daarom nu te laten vervallen.

4.16 Rente schatkistbankieren

Over de eerst drie maanden is € 196.000 aan rente ontvangen in verband met het verplichte schatkist bankieren. Een grove inschatting voor heel 2024 is dat we circa € 400.000 ontvangen. De werkelijk te ontvangen rente over 2024 is afhankelijk van de rentestand en van de fasering van de werkelijke uitgaven op de investeringen en projecten. Verdere bijstelling vindt plaats bij de 2e firap 2024.

4.17 Aframing energiebudget voor dit PO

Eerder zijn de budgetten voor energiekosten structureel verhoogd in verband met de eerdere harde stijging van de prijzen. Dit wordt nu weer geactualiseerd.

4.18 Parkeervergunningen

In 2023 is gebleken dat de te ontvangen parkeervergunningen lager uitvallen door gemaakte beleidskeuzes. Per huishouden worden minder vergunningen afgegeven omdat de gebruiksmogelijkheden van de bezoekersvergunningen zijn verruimd. Daarnaast heeft de recreatiesector minder de mogelijkheid om vergunningen af te nemen door de eis dat er meer op eigen terrein wordt geparkeerd. Ook door het verhogen van de prijs van de vergunningen worden er minder afgenomen. Hierdoor worden de opbrengsten naar beneden bijgesteld.

4.19 Parkeernaheffingen

Sinds 2023 wordt meer ingezet op controle in gebieden met lage betaalbereidheid. Verder is al enige jaren geen indexatie op de inkomsten toegepast, terwijl het bedrag van de naheffing wel jaarlijks stijgt. Rekening houdend met de opbrengst 2023 van € 401.000 en er vanuit gaande dat er een leereffect optreedt waardoor de opbrengsten dalen, gaan we vanaf 2024 uit van een bedrag van € 365.000 per jaar.

4.20 Actualisatie areaal toeristenbelasting

Er werd in verband met de coronajaren 2020 en 2021 nog steeds uitgegaan van gemiddelde van drie jaar over 2017 t/m 2019. Het areaal wordt nu opnieuw berekend over 2019 en 2022 en komt uit op 1.610.00 gemiddeld aantal overnachtingen per jaar. Zodra de cijfers 2023 bekend zijn, wordt er weer gemiddelde over drie jaar gebruikt voor het bepalen van het gemiddelde aantal overnachtingen.

4.21 Actualisatie areaal parkeeruren

Er is een nieuw gemiddeld aantal parkeeruren bepaald. Vanwege de coronajaren 2020 en 2021 en de wijziging met betrekking tot winter-parkeren voor 2023, is er nu voor gekozen om het gemiddelde over twee jaar, namelijk 2022 en 2023, te gebruiken in plaats van over drie jaar. Vanaf 2025 gebruiken we dan weer een gemiddelde over drie jaar (2022 t/m 2024). Voor 2024 en verder werd voor de begroting uitgegaan van 2.002.000 parkeeruren per jaar en dit wordt nu 2.107.000 parkeeruren per jaar.

4.22 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Zie verder de verklaring onder mutatie 1b.26.

4.23 Bestuurlijk strategische herpositionering

De gemeenteraad gaat met het college de komende tijd een traject doorlopen voor een bestuurlijke strategische herpositionering.

Gekeken wordt waar we met de gemeente willen staan over bijvoorbeeld 10 jaar en welke ambtelijke ondersteuning daarbij hoort. In het budget zit ruimte voor begeleiding, participatie en eventuele onderzoeken. Een dergelijk traject kent vanaf de formele start een doorlooptijd van ongeveer 9 maanden.

4.24 Advieskosten college

Het college heeft ter afronding van een aantal dossiers extra juridische bijstand nodig en voor het afronden voor enkele beleidsvraagstukken is extra inzet noodzakelijk.

BIJLAGE 1: OVERZICHT MUTATIES INVESTERINGSKREDIETEN

Stand na jaarrekening 2023.

Cluster	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Afval	853.471	58.200	40.000	40.000	0	991.671
Materieel	83.000	103.900	147.300	32.000	0	366.200
Onderwijs	14.422.800	1.769.200	0	0	0	16.192.000
Openbare ruimte	19.405.942	8.845.496	5.060.773	3.666.000	0	36.978.211
Overige	440.000	6.150.000	270.000	42.000	0	6.902.000
Recreatie	5.950.626	6.096.742	475.000	225.000	360.000	13.107.368
Riolering	1.697.991	1.409.035	1.282.018	1.175.000	0	5.564.044
Totaal	42.853.830	24.432.573	7.275.091	5.180.000	360.000	80.101.494

Stand na kadernota 2025

Cluster	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Afval	841.092	58.200	40.000	40.000	40000	1.019.292
Materieel	48.000	80.400	124.300	32.000	76500	361.200
Onderwijs	14.641.800	1.769.200	0	0	0	16.411.000
Openbare ruimte	17.836.018	9.181.279	5.060.773	3.666.000	3.656.000	39.400.070
Overige	700.000	6.179.000	270.000	42.000	0	7.191.000
Recreatie	4.433.210	7.214.059	959.000	225.000	360.000	13.191.269
Riolering	1.697.991	1.409.035	1.282.018	1.175.000	144784	5.708.828
Totaal	40.198.111	25.891.173	7.736.091	5.180.000	4.277.284	83.282.659

Mutaties / verschil tussen na jaarrekening 2023 en stand kadernota 2025

Cluster	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Afval	-12.379	0	0	0	40.000	27.621
Materieel	-35.000	-23.500	-23.000	0	76.500	-5.000
Onderwijs	219.000	0	0	0	0	219.000
Openbare ruimte	-1.569.924	335.783	0	0	3.656.000	2.421.859
Overige	260.000	29.000	0	0	0	289.000
Recreatie	-1.517.416	1.117.317	484.000	0	0	83.901
Riolering	0	0	0	0	144.784	144.784
Totaal	-2.874.719	1.458.600	461.000	0	3.917.284	3.181.165

Onderstaand wordt per cluster een korte toelichting op de mutaties gegeven.

Afval (€ 27.621 bijraming totaal)

Nieuw bijraming € 40.000

Betreft vervanging containers nieuw jaarschijf 2028.

Bestaand aframing € 12.379

Betreft aframing restantkredieten uit 2023.

Materieel (€ 5.000 aframing totaal)

Nieuw € 15.000 bijraming

In 2024, aangezien de portofoons vervangen moeten worden.

Bestaand € 20.000 aframing

Totaal aframing € 20.000. Dit bestaat uit aframen (en doorschuiven) van investeringen naar latere jaren aangezien de technische staat nog goed is, vervallen kosten van een investering door betaling uit schadeafhandeling en indexatie van prijzen.

Onderwijs (€ 219.000 totaal)

Zie ook mutatie 1b.29. Dit betreft de uitvoering van de motie vreemd vanuit de raad van 25 april 2024, € 219.000 extra budget voor Berger Scholen Gemeenschap voor verduurzaming.

Openbare ruimte (€ 2.421.859 bijraming totaal)

Nieuw € 3.656.000 bijraming

Betreft de nieuw kredieten voor de jaarschijf 2028 met betrekking tot openbare verlichting, wegenonderhoud en beschoeiingen.

Bestaand € 1.234.141 aframen

Betreft aframing van afgeronde kredieten en eerdere stelposten, verschuiving naar 20025 en indexatie.

Overige (€ 289.000 bijraming totaal)

Nieuw € 289.000 bijraming?

Betreft voor 2024 vervangen bedrijfsafval containers werf Bergen.

Noodzakelijke vervanging branddeuren gemeentehuis in verband met veiligheid en nieuwe wetgeving.

Noodzakelijke vervanging inbraakcentrale gemeentehuis.

Verduurzaming gymzaal Bovenweg 8, conform Routekaart verduurzaming vastgoed.

Zonnepanelen op Elkshove 1, conform Routekaart verduurzaming vastgoed.

Bestaand € 0

Betreft naar voren halen van investering renovatie sanitair gemeentehuis van € 170.000 van 2025 naar 2024 om aan te sluiten bij verbouwing door de BUCH.

Recreatie (€ 83.901 totaal)

Nieuw € 84.000 bijraming

Betreft noodzakelijke drainage Egmondia veld en in 2024, vervanging hekwerk Duinrand S in 2025 en indexatie kustgrasveld Duinrand S in 2026.

Bestaand € 0

Doorschuiven krediet en indexatie kunstgrasveld Duinrand S van 2024 naar 2026, veld is goedgekeurd.

Verder doorschuiven kredieten voerbalfusie Egmond; Slotweg 42 en Sporthal Egmond.

Riolering (€ totaal)

Nieuw € 144.784 bijraming?

Betreft investering nieuwe jaarschijf 2028 conform vastgesteld plan.

Bestaand € 0

BIJLAGE 2: STAND RESERVES EN VOORZIENINGEN NA KADERNOTA

PO	Naam reserve	Saldo 31-12-23	Onttrekking 2024	inflatie toev. 2024	Storting 2024	Saldo 31-12-24	Onttrekking 2025	inflatie toev. 2025	Storting 2025	Saldo 31-12-25
	Algemene reserve									
4	Algemene reserve	50.724.076	1.485.520	1.000.000	9.609.349	59.847.905	0	1.000.000	1.096.500	61.944.405
	Weerstandsvermogen									
	Bestemmingsreserves:									
3b	Reserve energietransitie, raad 9 juli 2019	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856
3a	Grote projecten (raad 25 mei 2023 bij de NAG 2023)	290.094	0		0	290.094	0		0	290.094
3a	Reserve RO-projecten, raad 17 juni 2021	213.139	213.139		0	0	0		0	0
	Totaal bestemmingsreserves	1.170.089	213.139	0	0	956.950	0	0	0	956.950
	Totaal reserves	51.894.165	1.698.659	1.000.000	9.609.349	60.804.855	0	1.000.000	1.096.500	62.901.355

VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-23	Onttrekking 2024	Storting 2024	Saldo per 31-12-24	Onttrekking 2025	Storting 2025	Saldo per 31-12-25
Egalisatievoorziening:							
Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	2.448.332	675.000	493.217	2.266.549	544.000	506.717	2.229.266
Voorziening Baggerkosten	204.871	10.000	21.500	216.371	10.000	21.500	227.871
Voorziening Onderhoud wegen	657.595	1.446.053	1.429.000	640.542	1.000.554	1.429.000	1.068.988
Totaal egalisatievoorzieningen	3.310.797	2.131.053	1.943.717	3.123.461	1.554.554	1.957.217	3.526.124
Risicovoorziening:							
Wethouderspensioenen	3.298.698	161.013	78.498	3.216.183	164.792	61.119	3.112.510
Wachtgelden wethouders	274.680	203.150	0	71.530	77.620	0	-6.090
Vaststellingsovereenkomst Harmonielocatie	2.000.000	0	0	2.000.000	0	0	2.000.000
Totaal risicovoorzieningen	5.573.378	364.163	78.498	5.287.713	242.412	61.119	5.106.420
Voorziening uit bijdragen derden:							
Egalisatievoorziening riolering	1.038.832	176.000	84.922	947.754	0	115.682	1.063.436
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	1.277.883	0	8.000	1.285.883	78.000	0	1.207.883
Spaarvoorziening riolering	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	2.316.715	176.000	92.922	2.233.637	78.000	115.682	2.271.319
Totaal voorzieningen	11.200.889	2.671.216	2.115.137	10.644.810	1.874.966	2.134.018	10.903.862

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN KADERNOTA

Bij het opstellen van de P&C-documenten worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

Normaal gesproken is het meerjarig uitgangspunt voor indexatie 2% van leges en heffingen zijnde de streefwaarde voor inflatie vanuit de ECB (Europese Centrale Bank).

Gezien de huidige macro economische en geopolitieke ontwikkelingen waardoor de inflatie hoger is, wordt daar op onderdelen van afgeweken.

Financiële Uitgangspunten kadernota

Leges en heffingen

Voor de overige leges en heffingen geldt dat de opbrengsten jaarlijks met minimaal 2% per jaar worden verhoogd (exclusief areaal uitbreiding). Deze 2% is de streefwaarde van de inflatie vanuit de ECB.

De opbrengsten worden afhankelijk van de hoogte van het bedrag afgerond op tientallen, honderden of duizenden euro's.

Uitzonderingen hierop zijn;

- Voor naheffingen parkeerbelasting, rijbewijzen en identiteitsbewijzen wordt het door het Rijk vastgestelde maximumbedrag gebruikt.
- Bij parkeervergunningen wordt het tarief per vergunning met 2% per jaar verhoogd en niet de begrote opbrengst. Dit om te voorkomen dat bij daling van het aantal vergunningen de kosten per vergunning extra verhoogd moeten worden.
- WABO vergunning; De verwachte opbrengst is sterk afhankelijk van de economische situatie en daarmee het aantal

vergunningen dat wordt verstrekt. Vandaar dat geen structurele jaarlijkse stijging is opgenomen. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de laatste verwachting.

Aan uw raad is toegezegd dat, zodra dit mogelijk is, een integraal overzicht wordt voorgelegd om naar de kostendekkendheid van alle leges en heffingen te kijken en indien gewenst verschillende tarieven bij te stellen. Tot op heden is dit nog niet mogelijk gebleken.

Kostendekkendheid Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de afvalstoffen- en rioolheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn.

Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen is binnengekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag nooit negatief komen te staan.

Afvalstoffenheffing

Uw raad heeft al eerder bij het vaststellen van het nieuwe grondstoffenbeleidsplan besloten om met ingang van 2024 een variabele heffing in te voeren. Met ingang van 2024 wordt het tarief gesplitst in een basistarief en een tarief per lediging.

Tarief afval:

Het verwachte tarief voor 2025 stijgt met circa 3 tot 4% ten opzichte van 2024 nadat we de afgelopen 2 jaar ondanks de hoge inflatie het tarief hebben kunnen laten dalen, mede door inzet vanuit de voorziening.

Het daadwerkelijk tarief 2025 wordt bij de begroting duidelijk als alle kosten en inkomsten kunnen worden geactualiseerd.

Doorbelasting afval

Uitgangspunt is een egalisatievoorziening van minimaal circa € 0,5 mln. aan te houden om onvoorziene zaken op te kunnen vangen.

Kostentoerekening:

Straatreiniging afval;

Op dit moment worden geen kosten straatreiniging toegerekend. Dit is in het verleden circa 30% geweest.

Personeel afval;

Vanaf 2024 wordt 90% van de personeelskosten afval doorbelast aan afval. De overige 10% betreft de kosten van inzet personeel op bijvoorbeeld verwijderen zwerfafval en gladheidsbestrijding.

Overhead afval;

Op dit moment wordt slechts 88% van de overheadkosten toegekend aan afval.

Voorgesteld wordt om vanaf 2025 100% kostendekkend te zijn zoals het uitgangspunt met betrekking tot afval en riool is en 100% overhead toe te rekenen.

Rioolheffing

Uitgangspunt is om een egalisatievoorziening van tegen de € 1 mln. aan te houden om onvoorziene zaken op te kunnen vangen. Mocht het bedrag groter dan € 1 mln. worden dan wordt het bedrag daarboven automatisch aan de spaarvoorziening toegevoegd.

Bij de vaststelling van het nieuwe PWR (Programma stedelijk water en riolering) dat in juni 2023 door uw raad is vastgesteld is, ook besloten welke tariefberekening er met ingang van 2024 en verder dient te worden gebruikt. Daaruit volgt nu ook het tarief voor 2025 en verder. Hier kan niet vanaf worden geweken omdat anders de spaarvoorziening niet gevuld word om zo tot de door uw raad gekozen duurzame financiering te komen.

De in het vastgestelde PWR opgenomen riooltarieven zijn prijspeil 2023 en horen jaarlijks geïndexeerd te worden. De index die we

hiervoor gebruiken is de nationale consumentenprijsindex (CPI) voor het betreffende begrotingsjaar uit de meerjarige economische verwachting (MEV) zoals gepubliceerd medio maart van het jaar ervoor.

Tarief Riool;

Voor 2025 betekent dit dat het in PWR opgenomen tarief 2025 van € 209,02 met de cpi index voor 2025 uit de MEV 2024 van 2,8% uitkomt op € 214,87.

Doorbelastingen riool:

Straatreiniging riool;

Er worden op dit moment geen kosten vanuit straatreiniging en beschoeiingen doorbelast. Dit was in het verleden respectievelijk 30% en 50%.

Baggeren riool;

Bij de vaststelling van het PWR is besloten om 50% van de baggerkosten toe te rekenen. Hiervoor wordt 50% van de jaarlijkse dotatie aan de egalisatievoorziening Baggerkosten gebruikt.

Personeel en overhead

Er vindt volledige doorbelasting plaats van personele kosten inclusief de volledige overhead.

Rente riool;

Op dit moment wordt alleen de omslagrente (1%) toegerekend. Als de omslagrente verder zou dalen, kan deze 1% aangehouden worden doordat de werkelijk toe te rekenen rente vanuit het verleden hoger is en deze extra comptabel mag worden toegerekend.

OZB

Voor de OZB is jaarlijks als minimale stijging nodig het medio maart in de (CEP) Centraal Economisch Plan) van het CPB (Centraal Planbureau) gepubliceerde pNB (prijs Nationale Bestedingen) over het vorige jaar. Dit is nodig om budgetneutraal te blijven ten opzichte van de korting op de algemene uitkering door het Rijk. pNB 2024 is 6,3%.

Parkeerbelasting

Begroet staat meerjarig een jaarlijkse stijging van € 0,05 per jaar. Het huidige tarief 2024 is € 2,30. Voor 2025 wordt voorgesteld om het tarief met € 0,10 te laten stijgen. Het nieuwe tarief wordt dan € 2,40.

Toeristenbelasting

Begroet staat een jaarlijkse stijging van € 0,05 per jaar. Het huidige tarief 2024 is € 2,20. Voor 2025 wordt voorgesteld om het tarief met € 0,10 te verhogen. Het nieuwe tarief wordt dan € 2,30.

Indexatie lasten

De algemene uitkering wordt via lopende prijzen berekend. Dit betekent dat er rekening gehouden wordt met toekomstige indexatie. Hierdoor is het van belang dat aan de lastenkant ook indexatie wordt toegepast.

Indexatie onderhoud straatmeubilair en straatreiniging

Indexatie voor het huidige begrotingjaar (firap) met de *Afgeleide nationale consumentenprijsindex (cpi)* van het vorige jaar. Over 2023 is dit 3,0%, (stand uit CEP 2024 bijlage 2).

Gemeenschappelijke regelingen

We sluiten onze begroting aan op de meerjarige bijdragen zoals die door de gemeenschappelijke regelingen wordt vastgesteld. Als in die meerjarenbegroting geen meerjarige indexatie is opgenomen dan wordt 3% per jaar toegepast.

Stelpost prijsindexatie

Voor iedere nieuwe jaarschijf wordt een structurele stelpost prijsindexatie opgenomen waarvan over de inzet uiterlijk bij vaststelling van de begroting wordt besloten. Deze stelpost wordt vanaf 2026 jaarlijks met 4% per jaar geïndexeerd in plaats van 3%.

Indexatie jaarlijkse subsidies

Hiervoor wordt de CPI (consumenten prijsindex) voor het nieuwe begrotingsjaar vanuit de MEV (macro economische verwachting) gebruikt. De MEV wordt meestal medio /maart gepubliceerd. Dit wordt in principe meerjarig doorgetrokken.

(Herijking) toevoeging aan algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt jaarlijks 2% toegevoegd. Dit wordt gemaximeerd op € 1 mln. per jaar. Hierbij wordt uitgegaan van de begrote stand per 1 januari van het betreffende jaar.

(Herijking) Rentetoevoeging aan algemene reserve

Als bij de herijking van de toevoeging aan de reserve, stand 1 januari van het jaar, een bedrag aan rente vrijvalt dan wordt het vrijgevalen bedrag als structurele toevoeging aan de algemene reserve opgenomen. Dit in verband met het zo laag mogelijk houden van de schuldquote.

Rentelasten inzichtelijk maken bij grote uitnamen uit algemene reserve

Bij uitnamen uit de algemene reserve groter dan € 1 miljoen wordt de verwachte *werkelijk te betalen rente* direct inzichtelijk gemaakt en in het voorstel opgenomen. Hierdoor wordt duidelijk wat de extra rentekosten zijn die door de uitnamen uit de algemene reserve ten laste van het begrotingssaldo komen.

